

FANTOLY ZSANETT

A büntetőeljárást gyorsító, de alkotmányos garanciákkal fedett jogintézmények gyakorlati alkalmazhatóságáról*

Bevezető

A rendszerváltás során végbemenő társadalmi-gazdasági változások, a bűnözés ugrásszerű növekedése, az igazságszolgáltatás túlterheltsége, s az európai jogharmonizáció követelménye az 1990-es évek elejére idő- és szükségsszerűvé tették a büntetőeljárás rendszerünk átfogó átalakítását. A reform sarkalatos pontja volt az eljárások egyszerűbb és gyorsabb lefolytatását lehetővé tevő szabályok megteremtése.¹

Több mint 20 évvel a reformfolyamat megindulását követően eljárási jogunk ugyanazokkal a kihívásokkal küzd. A büntetőeljárás elhúzódásának okai² az alábbiakban ke-
resendők:

- egyes bíróságok túlzott leterheltsége, a különleges illetékességi szabályok miatt (megyeszékhelyi helyi bíróságok és a PKKB kizárólagos illetékességére vonatkozó szabályozás);
- a vádlott eljárási cselekményekről való távolmaradása;
- a védők, tanúk, szakértők szabályszerű idézés ellenére történő meg nem jelenése, az idézések, értesítések át nem vétele, azaz az idézés szabályszerűtlensége, amely újabb idézést követel meg;
- a védőnek közvetlenül a tárgyalás előtt történő meghatalmazása miatt sokszor az új védő a felkészülés érdekében a tárgyalás elhalasztását kéri;
- tanácsváltozás – a bíró ideiglenes vagy tartós távolléte, átszignálás... stb. – miatt az eljárás megismétlése;
- többszöri alaptalan elfogultsági kifogás előterjesztése;

---

* A tanulmány a Pd 76138. sz. OTKA pályázat támogatásával készült.

¹ Ezt deklarálta a 2002/1994. (I. 17.) Korm. hat.

² A büntetőeljárás elhúzódásának okairól RÓTH ERIKA: *Csak a jogalkotás gyorsabb vagy az igazságszolgáltatás is?* In JUHÁSZ ZSUZSANNA – NAGY FERENC – FANTOLY ZSANETT (szerk.): *Sapienti sat... Ünnepi kötet Dr. Cséka Ervin 90. professzor születésnapjára.* Szeged, 2012. 413–425. pp.

- a hatályon kívül helyezés folytán megismételt eljárás felesleges időhúzó szabályai;
- az iratok kötelező felolvasására vonatkozó rendelkezések;
- a megkeresések hatóságok részéről való nem teljesítése, a bíróságok által meghatározott határidők más hatóságok, szakértők, védők általi elmulasztása;
- a bizonyításhoz szükséges állami vagy egyéb nyilvántartásokhoz való hozzáférés hiánya;
- elektronikus eljárási lehetőségek hiánya.³

Szinte evidenciaként kezelt tény, hogy a rendes eljárás szabályai alapján lefolytatott eljárásokkal, az egyszerűsítő és gyorsító külön eljárások alkalmazása nélkül büntető jogszolgáltatási rendszerünk összeomlana. Eser szerint kijelenthető, hogy a büntetőeljárás elérte fejlődésének határait.⁴

Az alábbiakban áttekintjük a büntetőeljárást gyorsító külön eljárások szabályrendszerét és alkalmazási sajátosságait.

1. A bíróság elé állítás

A Be. XXIV. fejezetében, a külön eljárások között szabályozott bíróság elé állítás célja – többek között – az egyszerű megítélésű büntetőügyek rövid időn belül történő befejezése, tehát az ilyen eljárások gyorsítása. Az eljárás gyorsítását a bíróság elé állításban számos egyszerűsítés segíti: így pl. a tárgyalás előkészítése a nyomozó hatóság – alapvetően az ügyész – feladata; a gyanúsított első kihallgatásától számított 30 napon belül az előállításnak meg kell történnie; a vádemelés szóval történik ...stb.⁵

A vádelőkészítéssel, a nyomozás törvényessége feletti felügyelettel és a vádemeléssel kapcsolatos ügyészi feladatokról szóló 11/2003. (ÜK. 7.) LÜ utasítás 66. §-a előírja, hogy az ügyész a vádemeléskor az általános szabályok szerinti bírósági eljárást csak akkor indítványozhatja, ha tárgyalás mellőzésének, bíróság elé állításnak, illetőleg az ügy nyilvános ülésen történő elbírálásának nincs helye. Eszerint a bíróság elé állítás – célja miatt – kiemelt szereppel rendelkező eljárási forma, megelőzi az általános szabályok szerinti vádemelést.

A bíróság elé állításnak a feltételeit (Be. 517. § (1) bekezdés) a 2011. évi LXXXIX. törvény módosította.⁶ A módosítás folytán a bíróság elé állításos eljárás megindításának

³ A Magyar Bírói Egyesület javaslatai az eljárási jogok egyszerűsítésére, a személyi feltételek hozzárendelésével, a bírósági eljárások gyorsítása érdekében. www.mabie.hu/node/332. [Letöltés ideje: 2011. december 20.]

⁴ ESER, ALBIN: *Funktionswandel der strafrechtlichen Prozessmaximen: Auf dem Weg zur „Reprivatisierung“ des Strafverfahrens?* ZStW (104) 1992. 361. p.

⁵ AKÁCS JÓZSEF: *A bíróság elé állítás*. In: BELEGI JÓZSEF – BERKES GYÖRGY (szerk): *Büntető Eljárásjog. Kommentár a gyakorlat számára*. Budapest, 2009. 1253. p.

⁶ 2011. július 13. előtt: Az ügyész a terheltet a bűncselekmény elkövetésétől számított harminc napon belül bíróság elé állíthatja, ha a) a bűncselekményre a törvény nyolcévi szabadságvesztésnél nem súlyosabb büntetést rendel, b) az ügy megítélése egyszerű, c) a bizonyítékok rendelkezésre állnak, d) a terheltet tetten érték, vagy a bűncselekmény elkövetését beismerte.

határideje változott.⁷ A jogalkotó a korábbi szabályozást annyiban változtatta, hogy 2011. július 13. napját követően már nem az elkövetéstől, hanem a gyanúsított kihallgatásától számított harminc napon belül van arra lehetőség, hogy az ügyész a terheltet bíróság elé állítja.

Bár a törvény erre nem tér ki, de álláspontunk szerint gyanúsítottként történő kihallgatáson az első kihallgatását kell érteni a terheltnek, azt az időpontot, amikor az alapos gyanút közölték vele. Halmazati cselekmények esetén elsősorban az anyagi halmazat vethet fel problémát, amennyiben a terhelt – legelső – kihallgatása (az alapos gyanú közlése) a több cselekménye kapcsán nem azonos alkalommal történt. Ez esetben – álláspontunk szerint – a 30 napos határidőt attól a kihallgatástól kell számítani, amikor a gyanúsítottal a bíróság elé állításos eljárással érintett utolsó alapos gyanút közölték. A törvényjavaslat indokolása szerint ugyanis a módosítás célja, hogy a bíróság elé állításos eljárások határidejének tágitása révén minél több ügy feleljen meg a Be. 517. § (1) bekezdésében foglalt törvényi feltételeknek.

Ezzel mind a nyomozó hatóság, mind az ügyészség nagyobb teret kapott arra, hogy több bűnügyben alkalmazza ezt a gyorsított eljárási formát. A nyomozó hatóságnak több ideje lesz a bűncselekmény felderítésére, a bizonyítási eszközök begyűjtésére, majd a gyanúsított(akk)al szembeni megalapozott gyanú közlésére. Az ügyész pedig ugyancsak időt nyer a bíróság elé állítási javaslattal érkező nyomozati anyag alapos áttanulmányozására, a feljegyzés és egyéb iratok elkészítésére.

Elemelve az új szabályozást látható, hogy a bíróság elé állításnak van egy lehetséges és egy kötelező esete. Azonban a Be. 517. § (1) és (2) bekezdései – legalábbis megkövetelésében – egymással konkurálnak, átfedést tartalmaznak, ugyanis az (1) bekezdés szerint a bíróság elé állítás csak lehetőség – a módosítás folytán a gyanúsított kihallgatásától számított 30 napon belül –, ha az általános feltételek [a) – c) pontok] mellett a terheltet tetten érték, vagy a bűncselekmény elkövetését beismerte.

A bíróság elé állítás kötelező formája esetén [(2) bekezdés] a gyanúsítottat az elkövetéstől számított 30 napon belül bíróság elé kell állítani, ha – az általános feltételek fennállása mellett – tetten érték.

Tehát az így megszövegezett rendelkezésekből nem lehet egyértelműen megállapítani, hogy az a)–c) pontok fennállása és tettenérés esetén egyrészt kötelező-e a terheltet bíróság elé állítani, másrészt amennyiben ezen gyorsított eljárásra kerülne sor, akkor az a gyanúsítottként történő kihallgatástól vagy pedig a bűncselekmény elkövetésétől számított 30 napon belül történne-e meg.

Álláspontunk szerint – figyelemmel a *lex specialis derogat legi generali* elvére – amennyiben az általános feltételek fennállnak és az elkövető a bűncselekményt beismerte, de nem érték tetten, akkor az (1) bekezdés szerint, ha azonban az elkövetőt tetten érték, akkor a (2) bekezdés alapján kell eljárni. Ám további kérdést vet fel, hogy mi a helyes eljárás abban az esetben, ha az elkövetőket tetten érték és be is ismeri a bűncse-

⁷ 2011. július 13. után: Az ügyész a terheltet a gyanúsítottként történő kihallgatásától számított harminc napon belül bíróság elé állíthatja, ha a) a bűncselekményre a törvény nyolcvévi szabadságvesztésnél nem súlyosabb büntetést rendel; b) az ügy megítélése egyszerű; c) a bizonyítékok rendelkezésre állnak; d) a terheltet tetten érték, vagy a bűncselekmény elkövetését beismerte. Amennyiben az előbbieken felsorolt első három feltétel a)–c) pont fennáll, tettenérés esetén az ügyész a terheltet a bűncselekmény elkövetésétől számított harminc napon belül bíróság elé állítja.

lekmény elkövetését. Ebben az esetben álláspontunk szerint szintén a (2) bekezdés szerint kell eljárunk, ugyanis a kötelező (speciális) formánál megkívánt tettenérés feltételként rendelkezésre áll.

A fenti okfejtés ellenére valószínű, hogy a szövegezésből adódó átfedés esetén sem fog a gyakorlatban gondot okozni a bíróság elé állítás alkalmazása, ugyanis a joggyakorlat már kimunkálta azt a kiválasztási folyamatot, amely során meghatározásra kerülnek azon ügyek, amelyek alkalmasak ezen gyorsított eljárási forma alkalmazására.

A bíróság elé állításos eljárás során a nyomozás és a vádemelés szabályai között az ügyész feladatait találjuk, aki:

- a fenti feltételek fennállása és ezen eljárási forma melletti döntés esetén közli a gyanúsítottal, hogy mely bűncselekmény miatt, milyen bizonyítékok alapján állítja bíróság elé;
- haladéktalanul gondoskodik arról, hogy a gyanúsított védőt hatalmazhasson meg, ha nincs védője, védőt rendel ki neki; őrizetben levő terhelt esetén gondoskodik arról, hogy a védő a terhelten a tárgyalás előtt beszélhessen;
- haladéktalanul értesíti a bíróságot, aki nyomban kitűzi a tárgyalás napját;
- a vádlottat a nyomozó hatóság közreműködésével vagy egyéb módon a bíróság elé állítja, a védőt rövid úton megidézi, és biztosítja, hogy a bizonyítási eszközök a tárgyaláson rendelkezésre álljanak;
- gondoskodik arról is, hogy a tárgyaláson jelen legyenek, akiknek a részvétele kötelező, illetve jelen lehessenek, akiknek a részvétele nem kötelező.

A legfőbb ügyész utasításban⁸ – a fentiek mellett – előírja, hogy az ügyész a büntetőeljárás megindításakor megvizsgálja a bíróság elé állítás lehetőségét is. Ha a gyanúsított bíróság elé állítható, illetve, ha az kötelező, az ügyész határidő megállapításával rendelkezik az elvégzendő eljárási cselekményekről.

A gyanúsított előállításáról az ügyész rövid feljegyzést készít. Ez a gyanúsított nevét, a Be. 117. §-ának (1) bekezdésében írt személyi adatait, a vád tárgyát képező cselekményt és annak törvényi minősítését tartalmazza. A feljegyzés egy-egy példányát a vádlott és a védő számára is biztosítani kell.

A tárgyalás előkészítésére vonatkozó szabályok⁹ a bíróság elé állítás esetén nem alkalmazhatók.¹⁰ A gyakorlatban ezek a szabályok a következőképpen érvényesülnek:

A nyomozó hatóság által a Be. 170. § (3) bekezdése alapján az ügyészségnek megküldött napi jelentésekből már kiválasztásra kerülnek azok a bűntügyek, amelyek esetében gyorsított eljárás keretében bíróság elé állításra kerülhet sor. Számos alkalommal előfordul az is, hogy a nyomozó hatóság rövid úton értesíti az ügyészséget, hogy kivel szemben, milyen bűncselekmény miatt, mikori elkövetéssel, – a módosítást követően – mikori gyanúsítottkénti kihallgatással kerüljön sor bíróság elé állításra. Ezt követően az ügyész időpontot egyeztet a bírósággal, aki a tárgyalás napját nyomban kitűzi. A bíró-

⁸ 11/2003. (ÜK. 7.) LÜ utasítás a vádelőkészítéssel, a nyomozás törvényessége feletti felügyelettel és a vádemeléssel kapcsolatos ügyészi feladatokról, 67. §

⁹ Be. XII. Fejezet (263–280. §§)

¹⁰ Be. 521. §.

ság elé állítás napjáról ezután az ügyészség értesíti a nyomozó hatóságot, továbbá intézkedik a bizonyítási eszközök tárgyalásra történő rendelkezésre állásáról: a nyomozó hatóság részéről idézések és értesítések kerülnek kiadásra, valamint a bűnjel(ek) bevételezésre kerül(nek) a bírósági bűnjelkezelőnél. A nyomozó hatóság védőt rendel ki a gyanúsítottnak, ha ő korábban nem hatalmazott meg ügyvédet.

A nyomozati iratok megérkezése után az előadó ügyész elkészíti a feljegyzést a megfelelő példányszámban, majd értesíti mind a bíróságot, mind a gyanúsította(ka)t a bíróság elé állításról.

A tárgyalás megkezdése előtt a tárgyaló ügyész a feljegyzés egy-egy példányát kézbesíti mind a gyanúsított(ak)nak, mind a védő(k)nek.

A Be. 2011. január 1. napján történt módosítása már csak azt írja elő, hogy az első fokú tárgyaláson védő részvétele kötelező. Ez azonban nem azt jelenti, hogy az ügyész részvétele ne lenne kötelező, hiszen a fenti időponttól kezdve minden tárgyaláson kötelező az ügyész részvétele.¹¹ Helyi bíróságon ügyészségi titkár is képviselheti a vádat, sőt ügyészségi fogalmazó is azzal a megszorítással, hogy nem járhat el, ha bűncselekményre a törvény ötévi vagy ennél súlyosabb szabadságvesztést rendel; a vádlottat fogva tartják; a vádlott – beszámítási képességre tekintet nélkül – kóros elmeállapotú.¹²

Az ügyész feladata, hogy a tárgyalás megkezdése előtt – amennyiben ez korábban nem történt meg – az iratokat és a tárgyi bizonyítási eszközöket a bíróságnak átadja. Ezt követően a vádat szóban előterjeszti.

A vád előterjesztése után a bíróság az iratokat az ügyésznek az alábbi esetekben küldi vissza:

- ha a bűncselekmény elkövetésétől a bíróság elé állításig több mint harminc nap telt el;
- a bűncselekményre a törvény nyolcévi szabadságvesztésnél súlyosabb büntetést rendel; vagy
- a bizonyítási eszközök nem állnak rendelkezésre.

Nyilvánvaló jogalkotói mulasztás következtében az iratok ügyésznek való visszaküldéséről szóló Be. 522. § (2) bekezdése nem követte le a bíróság elé állítás feltételeinek módosulását. Ugyanis ezen változatlanul hagyott bekezdés értelmében, ha az ügyész a gyanúsítottként történő kihallgatástól számított harminc napon belül, de a bűncselekmény elkövetésétől számított harminc napon túl állítja a terheltet bíróság elé, akkor a bíróság – a fenti szabály elvi alkalmazásával – az iratokat az ügyésznek visszaküldheti.

A gyakorlatban ez a törvénykezési mulasztás nyilvánvalóan nem fog fennakadást okozni, de azon a tényen nem változtat, hogy a jogalkotó – mint már oly sokszor – nem fésültte össze az egyes jogszabályi módosításokat a meglévő rendelkezésekkel.

A bíróság elé állítási eljárásban a vádlottat és a tanút a tanács elnöke hallgatja ki.

A tárgyalást a bíróság egy alkalommal legfeljebb nyolc napra elnapolhatja.

A bíróság ugyancsak visszaküldi az iratokat az ügyésznek, ha

¹¹ Be. 241. § (1) bek.

¹² Be. 241. § (2), (3) bek.

- a tárgyaláson felvett bizonyítás eredményének megfelelően – további bizonyítási eszközök felkutatása érdekében – az ügyész megkeresése szükséges, és
- ezért a tárgyalás nyolc napon belül nem folytatható, illetőleg újabb elnapolás szükséges.

Vádkiterjesztésnek csak akkor van helye, ha a bíróság elé állítás feltételei a kiterjesztett vád szerinti bűncselekményre is fennállnak. Egyébként a bíróság szintén visszaküldi az iratokat az ügyésznek.

Az iratoknak az ügyészhez való visszaküldése miatt fellebbezésnek helye nincs.

A gyakorlatban az iratok általában nem kerülnek visszaküldésre az ügyészségnek. Csak elenyésző számban hiúsul meg bíróság elé állítás, általában azért, mert a gyanúsított ismeretlen helyre (külföldre) távozott. Néhány alkalommal kerül csak sor a tárgyalás elnapolására, akkor azon ok miatt, mert a védő a védelem alátámasztását szolgáló bizonyítási eszközöket nem szerezte be a bíróság elé állítás napjára. Vádkiterjesztésre ritkán kerül sor. A bíróság elé állítások az esetek nagy százalékában jogerősen le is zárulnak, néhányszor azonban előfordul, hogy a vádhatóság részéről súlyosítás miatt fellebbezésre kerül sor.

Mint a fentiekből láthattuk: a bíróság elé állítási eljárásnak célja a büntetőügyek befejezésének gyorsítása a rengeteg folyamatban levő büntetőeljárás egyre növekedő halmozásában. Ennek ez az eljárási forma eleget is tud tenni, de csak a feltételeknek megfelelő, általában egyszerűbb megítélésű vagyron elleni, személy elleni, közrend elleni és ittas járművezetés bűncselekményeinek körében.

A bíróság elé állítás, mint gyorsított eljárás tehát egy, a jogalkalmazás során fontos, kiemelt szereppel bíró külön eljárás. Az ügyész a vádemeléskor a bíróság elé állítás alkalmazási feltételeinek alapos vizsgálata (és azok hiánya) után dönthet csak az általános szabályok szerinti vádemelés mellett. A jogszabályi módosítás – a megszövegezés és jogalkotói mulasztás kivételével – a jogalkalmazó hatóságok számára – az eljárás céljának megfelelő felhasználás esetén – kedvező változást jelent, gyakorlati haszna vitathatatlan. A nyomozó hatóság és ügyészség részéről a módosítást megelőzően is, azt követően pedig még inkább preferált eljárási formát jelentett és jelent a jövőben is.

2. Eljárás a távollévő terhelttel szemben

Az 1999. évi CX. törvény 112. §-val beiktatott, 2000. március 1. napjától hatályos és jelenleg a Be. XXV. fejezetében tárgyalt távollévő terheltes büntetőeljárás célja annak biztosítása, hogy a terhelt ne vonhassa ki magát az eljárás alól és ne kerülhessen arra sor, hogy elévülés miatt kizárta válik a büntetőjogi felelősség megállapítása. Mint a büntetőeljárást gyorsító jogintézmény azonban meglehetősen Janus arcú jelenség: ha az ügyész indítványozza a terhelt távollétében való nyilvános ülés megtartását, akkor elvileg az eljárás ügydöntő határozattal rövid időn belül befejeződhet, ám megvan az esélye a Be. 531. § (6) bekezdése alapján a perújításnak.¹³ Arról nem is beszélve, hogy a ter-

¹³ MÁRKI ZOLTÁN: *Eljárás a távollévő terhelttel szemben*. In: BELEGI JÓZSEF – BERKES GYÖRGY (szerk.): *Büntető Eljárásjog. Kommentár a gyakorlat számára*. Budapest, 2009. 1284. p.

helt tárgyalás tartási kérelme folytán az elsőfokú bírósági tárgyalás kötelező megismétlésére kerül sor,¹⁴ amelynek keretében a bíróság a terhelt kérelmére – némi könnyítési lehetőséggel ugyan, de – lényegében a bizonyítási eljárást első fokon újra lefolytatja (megismétli), annak érdekében, hogy a bizonyítás a vádlott jelenlétében történjen meg.¹⁵ Továbbá ha a terhelt felkutatására tett intézkedések a harmadfokú eljárásban vezettek eredményre, akkor mind az első-, mind a másodfokú ítéletet hatályon kívül kell helyezni és az elsőfokú bíróságot új eljárásra kell utasítani.¹⁶ Ezen törvényi rendelkezések kapcsán gyakorlatilag megkettőződik a büntetőeljárás, amely távolról sem a gyorsítás irányába ható jelenség.

Másrészt a terhelt személyes közreműködése, joggyakorlása nélküli eljárás fokozott kockázatot jelent az igazság megállapítása, a hiánytalan és teljes tényállás feltárása és bizonyítása tekintetében.¹⁷

A terhelt távollétében lefolytatott eljáráson belül két esetkört különíthetünk el:

1. ha a terhelt ismeretlen helyen tartózkodik;
2. ha a terhelt külföldön tartózkodik.¹⁸

Ad. I. Az első esetkörön belül is eltérő szabályokat állapít meg a törvény:

- 1.a) az ismeretlen helyen tartózkodó terhelttel szembeni nyomozásra;
- 1.b) az ismeretlen helyen tartózkodó terhelttel szembeni vádemelésre; és
- 1.c) az ismeretlen helyen tartózkodó terhelttel szembeni bírósági eljárásra.

1.a) Szabadságvesztéssel büntetendő bűncselekmény miatt indult nyomozás során ha a terhelt ismeretlen helyen tartózkodik és a tartózkodási helyének felkutatására tett intézkedések nem vezettek eredményre, elfogatóparancsot kell kibocsátani. Gondoskodni kell a bizonyítási eszközök felderítéséről és biztosításáról; és – amennyiben a terheltnek nincs meghatalmazott védője – védőt kell kirendelni.

1.b) Szabadságvesztéssel büntetendő bűncselekmény miatt indult nyomozást követően ha az elfogatóparancs kibocsátása a nyomozás iratainak ügyészhez történő megküldéséig nem vezetett eredményre; megalapozottan feltehető, hogy a gyanúsított megszökött vagy a nyomozó hatóság/ ügyész elől elrejtőzött; a nyomozás adatai alapján a vádemelésnek nincs akadálya; és azt a bűncselekmény súlya vagy az ügy megítélése indokolja, az ügyész vádat emel.

1.c) Ha a vádlott ismeretlen helyen van és az ügyész a terhelt távollétében való eljárást indítványozza, a bíróság eljárhat a vádlott távollétében. Azonban ha a vádlott tartózkodási helye a vádemelést követően vált ismeretlenné és megalapozottan feltehető, hogy a vádlott megszökött, elrejtőzött, a szabadságvesztéssel büntetendő bűncselekmény miatt indult eljárásban a bíróság elfogatóparancsot bocsát ki, amelynek 15 napi

¹⁴ MÁRKI 2009, 1287. p.

¹⁵ MÁRKI 2009, 1288. p.

¹⁶ MÁRKI 2009, 1289. p.

¹⁷ 14/2004. (V.7.) AB hat.

¹⁸ FARKAS ÁKOS – RÓTH ERIKA: A büntetőeljárás. Budapest, 2004. 367. p.

eredménytelensége esetén az ügyész indítványt tehet az eljárásnak a terhelt távollétében való folytatására. Ha korábban nem vett részt védő az eljárásban, az ügyész az indítványában védő kirendelését is indítványozza. A tárgyalást a korábbi tárgyalás anyagának ismertetésével kell folytatni.

A fentiek megfelelően alkalmazandóak a másod és a harmadfokú bírósági eljárásban.

Anélkül, hogy a törvényi szabályozás még részletesebb ismertetésébe bocsátkoznánk, egyfelől a védő részvételének, az elfogatóparancs alkalmazásának kötelezősége végül pedig a terhelt elérhetősége, megjelenése esetére fenntartott eljárási jogok képezik e külön eljárás lényegi elemeit.¹⁹

Ad. 2. Ha a terhelt külföldön tartózkodik és kiadatásának vagy európai elfogatóparancs alapján történő átadásának nincs helye vagy ezeket megtagadták és a büntetőeljárás átadására nem került sor: az ügyész a vádiratban indítványozhatja a terhelt távollétében való eljárást. Ha a bírósági eljárásban állapítják meg a kiadatás/átadás hiányát és a bíróság a büntetőeljárás átadását nem tartja indokoltnak: felhívhatja az ügyészt, hogy indítványozza-e a tárgyalásnak a vádlott távollétében történő folytatását. Amennyiben a már megkezdett tárgyalás során állapítják meg a kiadatás/átadás hiányát és a bíróság a büntetőeljárás átadását nem tartja indokoltnak: az ügyész felhívása nélkül folytatja az eljárást.

A 2011. évi LXXXIX. törvénnyel történő Be. módosítás először is pontosítja a külföldön tartózkodó terhelthez vonatkozó eljárási szabályokat, hiszen egyértelműsíti, hogy a Be. 532. §-ban foglalt rendelkezések – az (5) bekezdés első tagmondata kivételével – a külföldön ismeretlen helyen tartózkodó terheltek esetében alkalmazhatóak. (A külföldön ismert helyen tartózkodás azt jelenti, hogy a hatóságnak rendelkezésére áll a terhelt szabályszerűen idézhető külföldi lakcíme, illetve tartózkodási helye.) Amennyiben ugyanis a terhelt külföldön ismert helyen tartózkodik, úgy a Be. 532. § (5) bekezdésének első tagmondata alapján az ismeretlen helyen tartózkodó terhelttel szembeni eljárási szabályokat kell értelemszerűen alkalmazni (Be. 527–531. §). A módosítás folytán a külföldön ismert helyen tartózkodó vádlottal szembeni eljárás lefolytatásának már nem feltétele, hogy annak kiadatásának vagy európai elfogatóparancs alapján történő átadásának ne legyen helye, illetőleg ezeket megtagadják, és a büntetőeljárás átadására ne kerüljön sor. A külföldön ismeretlen helyen tartózkodó vádlott esetében a bíróság a Be. 532. § (5) bekezdése és a Be. 529. § (1) bekezdése alapján bocsáthat ki elfogatóparancsot, míg a külföldön ismert helyen tartózkodó terhelttel szemben elfogatóparancs csak akkor bocsátható ki, ha a vádiratban az ügyész szabadságvesztés kiszabására tesz indítványt (Be. 532. § (4) bekezdés).

A távollévő terhelttel szembeni büntetőeljárás egyéb – az eljárás gyorsítását szolgáló – külön eljárásokkal, pl. a bíróság elé állítással, illetve a tárgyalásról lemondással nem konkurálhat, hiszen ezekhez az eljárásokhoz a terhelt jelenléte elengedhetetlen követelmény. Az ügyész belátásán múlik azonban, hogy amennyiben lehetőség van az ügynek tárgyalás mellőzésével (Be. XXVII. fejezet) történő elbírálására, melyik eljárási forma mellett dönt. Ugyanakkor ha a tárgyalás mellőzésével hozott végzés után válik ismeret-

¹⁹ MÁRKI 2009, 1267. p.

lenné a terhelt tartózkodási helye, akkor adott a lehetőség arra, hogy az ügyész indítványozza a terhelt távollétében történő eljárás lefolytatását.²⁰

3. A tárgyalásról lemondás

Az eljárásgyorsító célkitűzések alapján, a külön eljárások számának növelését és alkalmazási lehetőségeinek bővítését zászlajukra tűző jogalkotói törekvések eredményeként az 1999. évi CX. törvény bevezette a tárgyalásról lemondás jogintézményét.²¹ Ennek következtében 2000. március 1. napjától lehetőség van arra, hogy az ügyek egy meghatározott körében a terhelt kezdeményezésén alapuló ügyészi indítvány alapján a bíróság a vádlott nyilvános ülésen tett beismerő vallomása, illetve a nyomozás iratai alapján nyilvános ülésen a vádlott bűnösségét megállapítsa, és vele szemben a büntető törvénykönyvben meghatározott, csökkentett mértékű büntetést szabjon ki, – a későbbi szabályozás folytán – az ügyész és a terhelt között létrejött megállapodás figyelembevételével. A tárgyalásról lemondás alapján történő bírósági eljárás sajátos kompromisszum az ügy terheltje és a vádhatóság között, amelyben nemcsak a terhelt mond le gyakorlatilag az érdemi védekezésről és a bűnösség, valamint a minősítés tekintetében a fellebbezési jogáról, de az állami büntetőigény érvényesítője is lemond arról, hogy a bűncselekményre az egyébként kiszabható büntetési tételkeretek között szabják ki a büntetést.²² A tárgyalásról lemondás tehát egy terhelti nyilatkozat, amelyben a terhelt kijelenti, hogy a külön eljárás anyagi és eljárásjogi következményeinek ismeretében lemond arról a jogáról, miszerint az ügyben a bíróság tárgyaláson, a vád és a védelem által indítványozott bizonyítási eszközök megvizsgálása után döntsön (lemond az Alkotmány és az Emberi Jogok Európai Egyezmény által is nevesített, az Emberi Jogok Európai Bírósága és az Alkotmánybíróság határozataiban megfogalmazott nyilvános bírósági tárgyaláshoz való jogról), és kéri a bíróságot, hogy az ügyet a beismerő vallomása és a rendelkezésre álló iratok alapján nyilvános ülésen, a bíróság részére megküldött megállapodáson alapuló vádirat alapján bírálja el.²³

E külön eljárási forma lényege tehát, hogy a terhelt beismerő vallomásán alapszik, és az ügy „sommás” elintézése érdekében áttöri a modern bizonyítási jog egyik alapelveként kezelt, a Be. 18. §-ának (2) bekezdésében megfogalmazott elvet, miszerint a terhelt beismerő vallomása önmagában nem elegendő bizonyíték. Azaz megszűnt annak a tételes jogban kodifikált bizonyítási elvnek az általános jellege, mely szerint a terhelt beismerése esetén is meg kell szerezni az egyéb bizonyítékokat.²⁴ Tárgyalásról lemond-

²⁰ MÁRKI 2009, 1268. p.

²¹ A jogintézmény korábbi alkotmányossági vizsgálatáról lásd a 422/B/1999. AB határozatot (ABH 2004/8–9.).

²² SOÓS LÁSZLÓ: *Lemondás a tárgyalásról*. In: BELEGI JÓZSEF – BERKES GYÖRGY (szerk.): *Büntető Eljárás-jog. Kommentár a gyakorlat számára*. Budapest, 2009. 1315. p.

²³ SOÓS 2009, 1319–1320/1. pp.

²⁴ A Magyar Bírói Egyesület által a büntetőeljárások gyorsítása érdekében kidolgozott javaslat egyenesen azt indítványozza: „Gyorsíthatja a büntetőeljárást az angolszász rendszerben ismert olyan típusú vádlotti nyilatkozat szerepének kiemelése, mint a beismerés. Beismerés esetére egy egyszerűsített eljárás, míg tagadás esetére egy bizonyítási forma szolgálhatna.” www.mabie.hu/node/322. [Letöltés ideje: 2011. november 22.]

dásos eljárásban a vádlott beismerő vallomásán kívül csak a (nyomozati) iratok felolvasásának, illetve ismertetésének, és ekként a nyilvános ülés anyagává vételének van helye (ún. „csonka” bizonyítási eljárás folyik).²⁵

A jogirodalom egy része²⁶ és különösen a joggyakorlat szkeptikusan fogadta ezt az eljárási hagyományainktól idegen jogintézményt, mely azt eredményezte, hogy a gyakorlati alkalmazása lényegében jelentéktelenné vált. A bevezetésétől kezdve 2009-ig a terheltek alig 0,5 %-ával szemben jártak el a tárgyalásról lemondás szabályai szerint (együttműködő terhelttel szemben egyáltalán nem került sor a nyilvános ülés ügyész általi indítványozására).²⁷ Az eljárások közel fele a Bács-Kiskun Megyei Főügyészség illetékességi területén zajlott le.²⁸ Az ország egyéb főügyészségeinek nagy többségénél az eljárások száma a tízet sem érte el, de volt olyan főügyészség is, ahol egyáltalán nem alkalmazták.

3.1. A tárgyalásról lemondás eredeti törvényi szabályozása

Ami a külön eljárás eredeti törvényi szabályozását jellemzi: a nyomozás mindenképpen a törvény általános rendelkezései alapján kerül lefolytatásra, s a nyomozás során nem lehet figyelemmel lenni arra, hogy az ügy feltehetően e külön eljárás szabályai szerint nyer majd elbírálást. Eltérés csak a bírósági szakaszban jelentkezik: a bíróság egyesbíróként jár el, s tárgyalás helyett nyilvános ülést tart, amelyen kötelező az ügyész és a védő részvétele. A bizonyítási eljárás a vádlottnak a bíróság általi kihallgatására korlátozódik, az ügyésznek és a védőnek pedig csak felszólalási joga van. A vádlott bűnösségének megállapítása annak beismerő vallomásán és a nyomozati iratokon alapul. A bíróság a nyilvános ülésen vagy bűnösséget megállapító és szankciót tartalmazó ítéletet hoz vagy – amennyiben úgy ítéli meg, hogy ez szükséges – tárgyalásra utalja az ügyet.²⁹

²⁵ Soós 2009, 1320/4. p.

²⁶ „A miniszteri indoklás szerint a tárgyalásról való lemondással rendkívül leegyszerűsödik a bírósági eljárás. Ezt valóban nehéz volna vitatni, legfeljebb az intézmény processzuális jogi konstrukcióját illetően merül fel néhány kérdés: A büntetőeljárásban végbemenő igazságszolgáltatás klasszikus intézménye, a tárgyalás nem egyéb, mint a terhelte egyik eljárásjogi jogosítványa, amelyről egyszerűen (csekély ügyészi támogatással) le lehet mondani? Mi a viszony e külön eljárást megalapozó beismerés kiemelt törvényi jelentősége, illetőleg a bizonyítási eszközök és bizonyítékok előre meghatározott bizonyító erejét kizáró törvényi szabályozás között? E külön eljárásban mi a vád tárgya (ténybeli és jogi tartalma), az, amit a vádlott beismer, avagy a vád „megformálásában” van szerepe az ügyésznek is? A büntetésnek a törvény által jelentősen leszállított keretek közötti megállapítása összhangban van (lehet-e) az igazságos és a törvény előtti egyenlőség követelményével.” CSÉKA ERVIN: *Bevezető. Jogtudományi Közlöny* 1998/4. 113–115. pp.

²⁷ Összefoglaló jelentés a tárgyalásról lemondás alapján folytatott eljárások törvényességének vizsgálatáról. Kiadta: Legfőbb Ügyészség Büntetőbírósági Ügyek Főosztálya. Bf. 389/2008. 4. p.

²⁸ A Bács-Kiskun Megyei alkalmazás tapasztalatairól részletesen ír DEILINGER VIKTÓRIA: *Lemondás a tárgyalásról* c. kéziratában.

²⁹ A bíróság az ügyet tárgyalásra utalta: ha a külön eljárás valamely akadályát észlelte; a vádlott élt a vallomástétel megtagadásának jogával, a bíróságnak a következményekre való figyelmeztetése után is; a vádlott beszámítási képességének megléte iránt vagy beismerő vallomásának hitelt érdemlősége, önkéntessége vonatkozásában ésszerű kétely mutatkozott; a terhelte vallomása a nyomozati vallomásától lényegesen eltért; illetve a vádtól eltérő súlyosabb minősítés látszott megállapíthatónak.

Fellebbezésnek csak a vádtól eltérő tényállás megállapítása, a vádtól eltérő minősítés, illetve szankció kiválasztása és mértéke, valamint a járulékos kérdések (polgári jogi igény, bűnjelekről, bűnügyi költség viseléséről való rendelkezés) körében van helye.

Az eljárás alkalmazhatóságához négy alapvető feltételnek kell teljesülnie:

Elsődlegesen az ügyészi indítvány szükséges. Ha azonban a bíróság a rendelkezésre álló iratokból azt állapítja meg, hogy az ügy nyilvános ülésen elintézhető, akkor köteles eleget tenni az ügyészi indítványnak.³⁰ Magánvádló, illetve pótmagánvádló a tárgyalásról lemondás alapján folytatott eljárást nem indítványozhatja.

A második feltétel az ügy nyilvános ülésen történő elbírálásához, hogy az eljárás nyolcévi szabadságvesztésnél nem súlyosabban büntetendő bűncselekmény miatt indult. A törvény kivételt is megfogalmaz ezen rendelkezés alól: a bűncselekményt bünszervezetben elkövető, együttműködő terhelttel kapcsolatban nyolcévi szabadságvesztésnél súlyosabban büntetendő bűncselekmény esetén is helye lehet a külön eljárás lefolytatásának.

A harmadik feltétel a terhelt kezdeményezése. Egyrészt ha a terhelt a nyomozás során bűnösségre is kiterjedő beismerő vallomást tett, az ügyész tájékoztatását követően, még a vádirat benyújtása előtt nyilatkozhat úgy, hogy kezdeményezi az ügy nyilvános ülésen történő elbírálását. Másrészt a nyomozás során beismerő vallomást nem tett vádlott a vádirat kézbesítését követő tizenöt napon belül kezdeményezheti az ügyésznél az ügy nyilvános ülésen történő elbírálása indítványozását. Ha a vádlott ellen több bűncselekmény miatt emel vádat az ügyész, csak akkor indítványozhatja a külön eljárás lefolytatását, ha a vádlott valamennyi, a vád tárgyává tett bűncselekmény tekintetében kezdeményezi az ügy nyilvános ülésen történő elbírálását. Ha az ügyben több vádlott szerepel, valamennyiük részéről be kell érkeznie a kezdeményezésnek.

Negyedik feltétel, hogy a vádlott a tárgyalásról lemond és teljes körű, tényfeltáró, a bűnösségre is kiterjedő beismerő vallomást tesz. A Fővárosi Főügyész 5/2000. számú körlevele szerint nem tekinthető beismerő vallomásnak különösen a tények beismerése mellett a bűnösség tagadása vagy a büntethetőséget kizáró okra hivatkozó érdemi védekezés.

Az ügyész a tárgyalásról lemondás lehetőségéről és annak következményeiről akkor tájékoztathatja a terheltet, ha – a terhelt erre irányuló kezdeményezése esetén – az ügy nyilvános ülésen való elbírálásával egyetért. Az ügyész tehát nem köteles valamennyi ügyben, minden terheltet erről az elvi lehetőségről tájékoztatni.³¹ Ugyanakkor semmi nem zárta ki, hogy ezen tájékoztatás tartalmáról informatív jelleggel a nyomozó hatóság tájékoztassa a gyanúsítottat. Bármely hatóság végzi is a tájékoztatást, köteles felvilágosítani a terheltet a tárgyalásról lemondás anyagi jogi (bünteteskiszabási) és eljárási jogi (korlátozott terjedelmű bizonyítás, a fellebbezési jog terjedelmének szűkítése) következményeiről.³²

³⁰ Miniszteri indokolás a Be. n. 5. 47. §-hoz: „Ez a rendelkezés nem sérti a hatalommegosztás elvén alapuló Be. 1. és 2. §-ában szabályozott bírói függetlenséget, mivel ha a bíró a vádiratban szabályozott joghátrány nemével vagy annak tartamára, mértékére tett ügyészi indítvánnyal nem ért egyet, az ügyet tárgyalásra utalja és a büntetés kiszabása során az általános szabályok szerint jár el.”

³¹ Ügyészségi Emlékeztető az 1998. évi XIX. törvény alkalmazásának egyes kérdéseiről, 517. pont

³² Soós 2009, 1304. p.

A tárgyalásról lemondás külön eljárás alkalmazására tehát az 1999. évi CX. törvény alapján 2000. március 1. napjától nyílt lehetőség. A külön eljárásnak – ellenzői mellett – már megalkotásakor voltak jelentős szakmai erővel bíró támogatói is. Dr. Bócz Endre fővárosi főügyész 2000. szeptember 12. napján körlevelében leszögezte, hogy különösen indokolt a jogintézmény alkalmazása a viszonylag bonyolult, egyébként a bírósági szakban is hosszadalmas bizonyítást – sok tanú kihallgatását – igénylő ügyekben.³³ Ha az ügyésznek a több napos tárgyalás helyett csak a nyilvános ülésen kell részt vennie, munkaterhe csökken.³⁴ Az eljárás alkalmazásának tehát nem feltétele, hogy a vád tárgyává tett cselekmény tényállása egyszerű legyen. Sőt, a LÜE 519/a–519/c pontjának iránymutatása alapján „a) nem alkalmazható ez az eljárási forma az egyszerű ténybeli és jogi megítélésű, kiterjedt bizonyítást nem igénylő ügyek intézése során....”, hiszen ilyenkor a tárgyalás mellőzése vagy bíróság elé állításos külön eljárások alkalmazása lehet célszerű.

A Bács-Kiskun Megyei Főügyészség által Ig. 287/2001. szám alatt kiadott rendelkezés értelmében az ügyészségeknek kötelező az arra alkalmasnak talált ügyekben a külön eljárási forma alkalmazása. (Bizonyára ennek köszönhető, hogy 2002-ben az országban összesen 131 esetben mondtak le a terheltek a tárgyalásról, ebből 106 eset Bács-Kiskun Megyében fordult elő.)

A jogintézmény gyakorlati előfordulása azonban sosem tudta áttörni a bűvös fél százalékos arányt: – szemben a bíróság elé állítással és a tárgyalás mellőzésével folytatott eljárásokkal – a tárgyalásról lemondás csak jelzésértékűen van jelen, stagnáló tendenciát mutatva.³⁵ Bizonyára ezért érezte a jogalkotó, hogy törvényi szabályozása reformra szorul.

3.2. A 2009. évi LVXXXIII. törvény újítása: az írásbeli megállapodás

A reform szükségessége alapján a jogintézmény a 2009. évi Be. módosítás nyomán megújult, s a jogalkotó – a tárgyalásról lemondás alkalmazási feltételeinek változatlanul hagyása mellett – lehetővé tette, hogy a terhelte és a vádhatóság között egy írásban rögzített megállapodás jöhesse létre a tényállásról, a bűncselekmény minősítéséről, s immár a bíróság által kiszabható büntetőjogi szankció keretéről is.³⁶

Ez az írásbeli megállapodás értelmezhető egyfajta szerződéses jogviszonyként is, ahol a felek kölcsönösen kijelölik „szolgáltatásaikat”, illetve „ellenszolgáltatásaikat.” S bár e tekintetben kétségtelenül léteznek különbségek a Pp. és a Be. szabály-rendszere között (pl. a Pp.-ben általánosan érvényesül a bíróság ösztönző tevékenysége a per so-

³³ A Fővárosi Főügyész 5/2000. sz. Körlevele, 5.

³⁴ A nyilvános ülések döntő többsége fél óra és egy óra közötti időtartam alatt befejeződött. Ezáltal különösen a bonyolultabb megítélésű ügyekben jóval kisebb munkaterhet jelentettek a többi tárgyalási naphoz képest mind a bíróság, mind az ügyészség számára. In: Összefoglaló vizsgálati jelentés a Be. XVII/B. Fejezetében szabályozott tárgyalásról lemondás külön eljárás Bács-Kiskun Megyei alkalmazása körében. Kiadta: Bács-Kiskun Megyei Főügyészség B. 1666/2003.

³⁵ A bíróságok a jogerős ügydöntő határozattal elbírált ügyekben 2004-ben a terheltek 0,45 %-val, 2005-ben 0,43 %-val, 2006-ban 0,44 %-val, 2007-ben pedig 0,42 %-val szemben jártak el a tárgyalásról lemondás szabályai szerint. Összefoglaló jelentés a tárgyalásról lemondás alapján folytatott eljárások törvényességének vizsgálatáról. Kiadta: Legfőbb Ügyészség Büntetőbírósági Ügyek Főosztálya. Bf. 389/2008. 2. p.

³⁶ 2009. évi LXXXIII. törvény 47. §.

rán az egyezségkötésre, míg a Be.-ben ez az ügyész diszkrecionális jogköre; a Pp.-ben a felek rendelkezési elve a meghatározó, a Be. azonban a legalitás elvét vallja; a Pp.-ben a formális igazság elérése elégséges, a Be. azonban az anyagi igazság feltárására törekszik; a Pp. szabályai alapján a peren kívüli egyezség bármikor megengedett, a Be.-ban foglalt írásbeli megállapodásnak viszont érvényességi feltétele annak bírói jóváhagyása),³⁷ a konszenzuális elemek, s így a civilisztika betörése a büntető eljárásjog területére vitathatatlan. Az eljárás alapvetően egy megegyezésen alapuló kompromisszumot takart az állami büntetőigényt érvényesítő ügyész és a bűncselekmény elkövetője között, mely kölcsönös előnyöket biztosított mindkét fél számára. A terhelt, beismerő vallomása honoráriumaként, csökkentett büntetési tételkeret figyelembevételével kiszabott büntetést kap, míg az ügyészség és a bíróság a hosszadalmas és bonyolult, tárgyaláson folytatandó bizonyítási eljárás lefolytatása alól mentesül.

Azonban a jogintézmény közel tíz éves gyakorlata alapján az a következtetés volt levonható, hogy – a 2009-es módosítást követően – sem tudta betölteni a megalkotásnál neki szánt szerepet. A megyék közötti alkalmazási különbségekre tekintettel pedig alkalmazása egyértelműen sértette a törvény előtti egyenlőség elvét (hiszen teljesen más elbírálás alá eshetett egy adott személy, aki magánokirat-hamisítást követett el pl. Nógrád vagy Somogy megyében, ahol e külön eljárási forma gyakorlati alkalmazása kizárt, mint aki ugyanazt a bűncselekményt – e külön eljárási formát előszeretettel alkalmazó – Bács-Kiskun megyében követte el). Ezen időszakban egyértelműen az ügyészségek hozzáállásán múlott a tárgyalásról lemondás alkalmazása. Mivel általában az ügyész munkaterhétől függ, hogy melyik eljárási forma mellett dönt, többségében nem választották azt az eljárást, amelynek alkalmazására működési területükön korábban nem volt példa.

Az ügyészségek hierarchikus szervezetéből adódóan azonban az ügyészi hozzáállást leginkább a vezetői intézkedések, utasítások befolyásolják. A Bács-Kiskun Megyei Főügyészség azon rendelkezése, miszerint az ügyészségeknek kötelező az arra alkalmasnak talált ügyekben a tárgyalásról lemondás külön eljárás alkalmazása, egyértelműen előmozdította azt a törekvést, hogy az arra alkalmas ügyekben az egyszerűbb elbírálás lehetőségét válasszák az igazságszolgáltatás résztvevői.

A tárgyalásról lemondás újraszabályozása kétség kívül jelentős lépést tett a terhelt ügyféli jogainak, rendelkezési jogának kibővítése felé. A terhelt aktívan közreműködhetett a bírósági eljárás formájának megválasztásában és polgári jogi értelemben vett megállapodást (kvázi szerződést) köthetett az ügyésszel, amely tartalmazta a terhelt által beismert bűncselekmény történeti tényállását, annak Btk. szerinti minősítését, illetve a felek (ügyész és terhelt) nyilatkozatát arra vonatkozóan, hogy milyen nemű és mértékű, illetve tartamú büntetést (intézkedést) vesznek tudomásul. Ugyanakkor a megállapodással a bíróság számára viszonylag kevés „játéktér” maradt a szankció mértékének kiszabása során a mérlegelési jogkör gyakorlására. Ténylegesen mindössze a megállapodás jóváhagyására koncentrálódott a bíró szerepe, aki még az eljárási forma megválasztásánál sem jutott döntési pozícióba: ügyészi indítvány birtokában az arra alkalmasnak ítélt ügyekben automatikusan alkalmazta a külön eljárási formát.

³⁷ HERKE CSONGOR: *Megállapodások a büntetőperben*. Pécs, 2008. 194–195. pp.

Azonban a tárgyalat külön eljárási forma még mindig nem azonosítható az angolszász jogrendszerből ismert vádalkuval (plea bargaining), amelynek keretében a vád és a védelem között tényleges alku folyik mind a tényállás, mind a jogi minősítés tekintetében. A kontinentális jogrendszerekben az egyszerűsítő eljárások körében az alku tárgyát nem képezheti a terhelt terhére rótt bűncselekmények köre. A konszenzus tehát nem a vádra vonatkozik, hanem az eljárási forma alkalmazására terjed ki.³⁸

Az alapvető különbség a vádalku és a lemondásos eljárás között, hogy míg az előbbit a védő vagy az ügyész kezdeményezi, és nincs törvényben rögzítve, hogy a terhelt mit kaphat a beismerésért cserébe, ezzel szemben az utóbbiban kizárólag a terhelt kezdeményezheti, és a törvény pontosan megmondja, hogy a beismerésért és a tárgyalásról való lemondásért milyen ellenszolgáltatás jár, vagyis a várható büntetés mértéke mennyire szállítható le. Különbség az is, hogy a vádalkunál nincs korlátozva az alkalmazási terület, azaz bármely bűncselekmény típusánál szóba jöhet, és nincs időbeli határ a bejelentésre, addig a lemondásos eljárás csak akkor jöhet szóba, ha a bűncselekmény nyolcévi szabadságvesztésnél nem súlyosabban büntetendő, és a terhelt beismerő vallomást tett.

Ugyanakkor kiemelendő, hogy sem az ügyész, sem a bíróság számára nem kötelező a tárgyalásról lemondás alkalmazása valamennyi feltétel fennállása esetén sem. A beismerő vallomásnak – szemben más eljárást egyszerűsítő és gyorsító intézményekkel (bírói elé állítás, tárgyalás mellőzése) – nemcsak a tények, hanem a bűnösség beismerésére is ki kell terjednie.³⁹

3.3. A hatályos szabályozás

Talán az angolszász, konszenzuális elemek túlzott befolyását érzékelte a jogalkotó, amikor a 2011. évi LXXXIX. törvénnyel újraszabályozta a Be. XXVI. Fejezetét. A módosítás a tárgyalásról lemondás általános szabályait („nem együttműködő” terhelt esetén) 2011. július 13. napjától az alábbiak szerint változtatta meg.

A bünszervezetben elkövetett bűncselekményeken kívül bármilyen más bűncselekménynél helye lehet a tárgyalásról lemondásnak (bünszervezetben elkövetett bűncselekmények esetén az együttműködő terheltre vonatkozó rendelkezések alkalmazhatóak). Kizárólag az a terhelt indítványozhatja a tárgyalásról lemondást, aki a vádemelést megelőzően tett ténybeli, bűnösségre is kiterjedő beismerő vallomást. Megszűnt tehát az a lehetőség, hogy a nyomozás során beismerő vallomást nem tett terhelt a nyomozás befejezése után, de legkésőbb a vádirat kézbesítésétől számított 15 napon belül lemondhasson a tárgyalásról.

A legjelentősebb módosító rendelkezések alapján a tárgyalásról lemondás során az ügyésznek és a terheltnek nem kell írásbeli megállapodást kötnie, s az ügyész a vádiratban kizárólag a büntetés nemére tehet indítványt, annak mértékére nem. Amennyiben az ügyész a vádiratban szabadságvesztés büntetés kiszabását indítványozza, úgy annak

³⁸ KIRÁLY TIBOR: *Bűntetőeljárási jog*. Budapest, 2001. 559. p.

³⁹ NAGY ANITA: *Bűntetőeljárást gyorsító rendelkezések az Emberi Jogok Európai Egyezményében, az Európa Tanács Miniszteri Bizottságának ajánlásaiban, az Európai Unióban és a hazai jogalkotásban*. Miskolc, 2008. 247. p.

mértékét a bíróság a Btk. 87. § (2) bekezdése alapján (enyhítő szakasz) határozza meg (a korábbi rendelkezés alapján ez a Btk. 85/A., illetve a Btk. 87/C. § alapján történt).

A fenti változásokkal szemben ugyanakkor megmarad, hogy a bíróság a nyilvános ülésen hozott ítélettel kizárólag a vádirattal egyező tényállást, valamint azzal egyező minősítést állapíthat meg és a vádiratban indítványozott nemű büntetést vagy intézkedést szabhat ki, illetve alkalmazhat. Változatlan az is, hogy a magánvádló, illetve a pótmagánvádló a tárgyalásról lemondás alapján lefolytatott eljárás lefolytatását nem indítványozhatja és a bíróság a polgári jogi igényt nem utasíthatja el.

A módosított általános szabályok nem rendelkeznek arról, hogy az ügyész visszavonhatja-e a tárgyalásról lemondásra vonatkozó indítványát (Be. 536. §). E vonatkozásban irányadó lehet a Legfőbb Ügyészség e körben tett azon állásfoglalása (NF. 4348/2001/22. szám), amely szerint a módosított Be. 539. § (3) bekezdését a Be. 534. § (1) bekezdése alapján megvádolt terheltnek esetében is alkalmazni kell, azaz az ügyész a nyilvános ülésen való elbírálásra vonatkozó indítványát nem csak az együttműködő terhelt esetében, hanem az „általános” esetben sem vonhatja vissza.

A módosítás újraszabályozza a tárgyalásról lemondást az együttműködő terhelt esetében is. Lényegében itt maradtak meg a tárgyalásról lemondás korábbi rendelkezései, hiszen az együttműködő terheltnek (Be. 357. §) és az ügyésznek „megállapodást” kell kötnie és az eljárás további lefolytatása is alapvetően egyezik a korábbi szabályokkal. A bünszervezetben elkövetett bűncselekmények (Btk. 137. § 8. pont) tehát kizárólag együttműködő terhelt esetén képezhetik tárgyalásról lemondás alapját. Itt megmaradt a lehetőség arra, hogy a nyomozás során beismerő vallomást nem tett terhelt a nyomozás befejezése után, de legkésőbb a vádirat kézbesítésétől számított 15 napon belül az ügyésznél kezdeményezze az ügy nyilvános ülésen való elbírálását [Be. 540. § (1) bekezdés]. A büntetés kiszabása együttműködő terhelt esetében a Be. rendelkezéseivel együtt módosított Btk. 85/A. §-nak, illetve Btk. 87/C. §-nak alapulvételével történik.

A Be. módosított XXVI. fejezetéből teljesen kivették az ügyész eljárására vonatkozó általános rendelkezéseket.

A bíróság eljárására vonatkozó szabályok annyiban módosultak, hogy az ügyész részvétele a nyilvános ülésen már nem kötelező [Be. 541. § (2) bekezdés]. Ebből fakadóan távollétében a bíróság feladata a vádirat és az ügynek nyilvános ülésen alapuló elbírálására vonatkozó indítvány; a büntetés, illetve intézkedés nemére – az 537 §-ban meghatározott személy elleni vádemelés esetén pedig – annak mértékére és tartamára vonatkozó indítvány ismertetése is. Bár célszerűnek látszik, hogy az ügyész a nyilvános ülésen mindig részt vegyen, nincs arra törvényes lehetőség, hogy a bíróság erre kötelezze a vádhatóságot.⁴⁰

3.4. Jogalkalmazási dilemmák

A tárgyalásról lemondás – a fentiekben részletezetteken kívüli – ritka alkalmazásának oka, hogy több kritérium alapján konkurálni látszik más gyorsító külön eljárásokkal (tárgyalás mellőzése, bíróság elé állítás), illetve a biztosíték jogintézményével.

⁴⁰ JOÓ ATTILA: *A büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény 2011. július 13. napjától hatályos módosítása, az egyes eljárási és az igazságszolgáltatást érintő egyéb törvények módosításáról szóló 2011. évi LXXXIX. törvény folytán.* Kézirat.

A bíróság elé állítás és a tárgyalásról lemondás előfeltételei sok tekintetben megegyeznek egymással. Azonban a két eljárási forma teljesen más módon kívánja szolgálni a gyorsabb igazságszolgáltatáshoz fűződő érdeket: a bíróság elé állítás esetén a gyors és egyszerű nyomozást követően az általános szabályok szerinti bírósági eljárás érvényesül, míg a tárgyalásról lemondás esetén az általános szabályok szerinti nyomozást követi a leegyszerűsített bírósági eljárás. A két eljárás azonban versengő pozícióba is kerülhet, ilyenkor a köztük történő választás során az ügyész számára fontos szempont lehet, hogy a bíróság elé állítás során a büntetéskiszabás általános szabályai, míg a tárgyalásról lemondás esetében az enyhítő szakasz (együtműködő terhelt esetén a csökkentett büntetési tételkeret) alapján meghatározott büntetési tételkeretek az irányadók.

A tárgyalás mellőzése és a tárgyalásról lemondás szintén sok hasonlóságot mutat: mindkettőnél feltétel a terhelt beleegyezése; csak az ügyek meghatározott csoportja esetén alkalmazhatóak; mindkettőnél korlátozott a bíróság büntetéskiszabása mozgástere. Különbőség azonban az, hogy míg a tárgyalás mellőzése esetén a terhelt csak utólag, a végzés kézbesítésekor szerez tudomást arról, hogy ügye a „büntetőparancs” keretében nyert elbírálást, addig a tárgyalásról lemondás, mint speciális eljárási forma megválasztásában a terheltnek aktív kezdeményező szerepe van. Ebben a tekintetben a tárgyalásról lemondás a biztosíték jogintézményével mutat hasonlóságot.⁴¹

A Be. XXVI. fejezetében szabályozott külön eljárás lényege – amint láttuk – egy kompromisszum a terhelt és az ügyész között, amelyben mindkét fél lényeges jogokról mond le, más-más indokok alapján. A két fél közül a terhelt helyzete egyszerűbb, hiszen a bűncselekmény elkövetésének a beismerése a korlátozott fellebbezési lehetőség elfogadása nélkül is nagy valószínűséggel marasztalást vonna maga után, a terhelt jogainak korlátozása ezért valószínűleg csekély mértékű. Az ügyész felelőssége azonban kiemelkedő, hiszen az állam büntetőjogi igényének érvényesítőjeként, a büntetési célok szem előtt tartásával kell mérlegelnie azt, hogy a beismerő vallomásnak, a terhelt személyének, és a bűncselekmény tárgyi súlyának figyelembe vételével elfogadhatja-e a tárgyaláson folytatandó bizonyítási eljárás mellőzését, és elegendő-e az enyhítő szakasz (együtműködő terheltnek a csökkentett büntetési tételkeret) figyelembe vételével kiszabható büntetés.

Az ügyész fenti körülményeket mérlegelő tevékenységéből adódó különbségek eredményezik a tárgyalásról lemondás jogintézményének alkalmazásában mutatkozó országos egyenetlenséget és ez a mérlegelő tevékenység a magyarázat arra is, hogy a jogintézmény nem vált és nem is válhatott a cselekmény elkövetését beismerő terheltekkel szembeni eljárások meghatározó elintézési formájává.⁴²

A Legfőbb Ügyészség által kibocsátott összefoglaló jelentés⁴³ kiemeli, hogy indokolt lehet a tárgyalásról lemondás ügyész általi kezdeményezése a bűnismétlővel szemben, ha beismerő vallomása döntően hozzájárul a jelentős tárgyi súlyú bűncselekmény felderítéséhez, a kárt megtérítette, együtműködik egy előreláthatóan hosszadalmas, nagy számú tanú kihallgatását igénylő bizonyítási eljárás leegyszerűsítésében. Továbbá

⁴¹ Soós 2009, 1296. p.

⁴² Összefoglaló jelentés a tárgyalásról lemondás alapján folytatott eljárások törvényességének vizsgálatáról. Kiadta: Legfőbb Ügyészség Büntetőbírósági Ügyek Főosztálya. Bf. 389/2008. 5. p.

⁴³ Uo.

indokolt lehet az ügy nyilvános ülésen történő elbírálását indítványozni, ha ezáltal elkerülhető a rendkívül hosszadalmas, jelentős számú tanú kihallgatását, és más bizonyítási eszközt igénylő kiterjedt, a rendelkezésre álló adatok tanúsága szerint kétséges kimenettelű bizonyítási eljárás lefolytatása (például a sorozat jelleggel elkövetett bűncselekmények esetében). Célszerű a tárgyalásról lemondás szabályainak alkalmazása akkor is, ha a bűnösségre is kiterjedő terhelti beismerő vallomásnak kiemelkedő jelentősége van a jelentős tárgyi súlyú bűncselekmény felderítésében, a beismerő vallomás nélkül a bizonyítás nem lenne teljes körű. Alkalmazható a jogintézmény azokban az esetekben is, amikor a terhelt a beismerő vallomáson, és a megbánáson túl további jóvátételt teljesített a sértett felé, és a közvetítői eljárás alkalmazása bármely okból elmaradt, vagy a törvény szabályozása folytán kizárt.⁴⁴

4. A tárgyalás mellőzése

A Be. XXVII. fejezetében szabályozott külön eljárás a büntetőeljárás bírósági szakaszának egyszerűsítését és gyorsítását oly módon szolgálja, hogy a kisebb jelentőségű és egyszerűbb megítélésű ügyek esetén a bíróság nem tart tárgyalást, hanem a beszerzett bizonyítékok alapján dönt a terhelt büntetőjogi felelősségének kérdésében – végzéssel.

A végzést közzéadás ügyben az ügynek a bíróságra érkezésétől számított 30 napon belül lehet meghozni.

Ilyen esetekben csak bizonyos súlyú jogkövetkezmények szabhatók ki, illetve alkalmazhatók a terhelttel szemben.

A tárgyalás mellőzéses eljárás objektív (konjunktív) feltételei:

- a bűncselekmény öt évi szabadságvesztésnél nem súlyosabban büntetendő;
- a vádlott szabadlábon van;
- a törvény a szabadságvesztés végrehajtásának felfüggesztését, közérdekű munkát, pénzbüntetést, foglalkozástól eltiltást, kiutasítást, intézkedésként próbára bocsátást, megrovást alkalmaz;
- a vádlott a bűncselekmény elkövetését beismerte;
- a végzés meghozatalára az ügynek a bírósághoz érkezésétől számított 30 napon belül kerül sor;
- a bíróság az ügyész indítványára vagy hivatalból jár el.

További szubjektív (konjunktív) feltételek: a tényállás egyszerű és a büntetés célja tárgyalás tartása nélkül is elérhető.

Az alkalmazást kizáró törvényi tilalom, hogy két évet meghaladó szabadságvesztés nem szabható ki ilyen eljárás keretében.

A bíróság közzéadás ügyben tárgyalás mellőzéses eljárást hivatalból vagy ügyészi indítványra folytathat le. A – már hivatkozott – 1/2003. (ÜK. 7.) LÜ. utasítás 66. §-a szerint az ügyész az általános szabályok szerinti bírósági eljárást csupán akkor indítványozhatja, ha *tárgyalás mellőzésének*, bíróság elé állításnak, illetőleg az ügy nyilvános

⁴⁴ Uo. 2008. 6. p.

ülésen történő elbírálásának nincs helye. Az ügyész viszont csak akkor terjeszt elő ilyen indítványt, ha az e külön eljárásban alkalmazható jogkövetkezményeket elegendőnek, illetve a tárgyalás tartását szükségtelennek tekinti.⁴⁵

Jóllehet az egyszerűsített eljárási forma sajátos igényeiből adódóan ilyenkor a bíróság bizonyítás felvétele nélkül, az iratok tartalma alapján dönt, a terhelt számára azonban kellő biztosítékot jelent az, hogy a bűncselekmény elkövetésének beismerése nélkül (a beismerés a bűncselekményt megvalósító tények előadását jelenti, a bűnösség elismerése azonban nem szükséges) az ügy tárgyaláson kívül történő elintézésére nem kerülhet sor, ha pedig a tárgyalás mellőzésével meghozott végzést sérelmesnek tartja, kérheti tárgyalás tartását.⁴⁶ E speciális jogorvoslat alapján a bíróság köteles tárgyalást tartani. A tárgyalás megkezdését követően ilyenkor nem a vád, hanem a tárgyalás mellőzésével hozott végzés és a tárgyalás tartására irányuló kérelem ismertetésére kerül sor. A gyakorlatban az esetek kb. egyötödénél kerül sor e speciális jogorvoslati forma alapján tárgyalás tartására.

A joggyakorlatban az eljárás egyszerűsítését és gyorsítását szolgáló külön eljárások közül a fő szabály a tárgyalás mellőzéses eljárás alkalmazása, az esetek zömében e külön eljárási forma nyer alkalmazást. A tárgyalás mellőzésével lefolytatott külön eljárás a joggyakorlatban ugyanis megelőzi a bíróság elé állítást, mert még egyszerűbb lehetőséget biztosít a hatóság és a felek számára az ügy – mindenki megelégedésével történő – lezárására. Az esetek kb. 80 %-ban a tárgyalás mellőzésével hozott határozat jogerőre is emelkedik, mindössze kb. 20 %-ban kerül sor tárgyalás tartása iránti kérelem előterjesztésére. A gyakorlatban tehát csak ha az elkövetett bűncselekmény büntetési tétele 5 és 8 év között van, illetve tettenérés esetében lehetséges – tárgyalás mellőzése helyett – bíróság elé állítás alkalmazása. (További alkalmazhatósági kör a külföldi vádlottas ügyek, ahol az idézés problematikus, a vádlottat szó szerint értelmezve a bíróság elé állítják.)

Továbbá a bíróság elé állítás csak azoknak az – általában megyeszékhelyi – bíróságoknak jelent igazán segítséget, ahol létezik külön nyomozási csoport ezen ügyek kezelésére. Ahol ilyen plussz feladatokat ellátó nyomozási csoport nincs, ott a bíróság saját egyéb munkája mellett végzi a bíróság elé állításos külön eljárásokat, ami további munkaterhet jelent. Értelemszerű tehát, hogy ilyen esetekben a bíróság előnyben részesíti a kevesebb energiárfordítással járó tárgyalásról lemondásos eseteket, amely ahhoz vezet, hogy a gyorsító külön eljárások körében a fő szabály a tárgyalás mellőzésével lefolytatott procedura lehet, hiszen – amint arra a korábbiakban utaltunk – a lemondás a tárgyalásról külön eljárási forma nem tudott igazán gyökeret verni alapvetően inkvizitórius elemeket felmutató büntető eljárási jogunkban; a távollévő terhelt elleni büntetőeljárás pedig ritka kivételként nyer alkalmazást. Különösen 2011. március 1. óta kerülhet ritkábban alkalmazásra a távollévő terhelttel szemben folytatott büntetőeljárás, mivel a Be. 279. § (3) bekezdése alapján a bíróság az idézéssel egyidejűleg tájékoztathatja a terheltet arról, hogy a tárgyalás a távollétében megtartható, és vele szemben az eljárás befejezhető, ha előzetesen bejelenti, hogy a tárgyaláson nem kíván részt venni. *Újvári* szerint ugyan a vádlott bejelentett távolléte a távollévő terhelttel szemben folytatott külön

⁴⁵ AKÁCS JÓZSEF: *A tárgyalás mellőzése*. In: BELEGI JÓZSEF – BERKES GYÖRGY (SZERK.): *Büntető Eljárásjog. Kommentár a gyakorlat számára*. Budapest, 2009. 1326. p.

⁴⁶ AKÁCS 2009, 1323. p.

eljárással rokon vonásokat mutat, azonban ütközik az alkotmányos büntetőjog garancia-rendszerével, mivel „a jogalkotó elvileg bármely ügyben differenciálatlanul lehetővé teszi a vádlott bejelentett tárgyalási távollétét, illetve nincs megjelölve a törvényben, hogy a vádlott bejelentését milyen formában, milyen eljárás keretei között teheti meg érvényesen.⁴⁷ Ez pedig sérti a tisztességes eljárás alkotmányos és emberi jogi követelményeit.⁴⁸

Összegzés

A tanulmányban ismertetésre került – a büntetőeljárás egyszerűsítését és gyorsítását szolgáló – külön eljárási formák gyakorlati alkalmazása egyrészt azt mutatja, hogy ezen eljárások kb. 30 %-át teszik ki az évente befejezett összes büntetőeljárásnak.⁴⁹ Alkalmazásuk nélkül tehát jelentősen nagyobb munkaterhe lenne a bíróságoknak. Ismerve a magyar bíróságok jelenlegi leterheltségét, ez megoldhatatlan problémaként nehezedne az igazságszolgáltatás vállára.

Másrészről e külön eljárási formák alkalmazása országos egyenlenséget mutat, amely sérti a jogbiztonság, törvény előtti egyenlőség elvét.

A terhelt beismerése, beismerő vallomásának szerepe jelentősen felértékelődött és talán nem túlzás azt állítani, hogy ismét egy megdönthetetlennek tartott elv kérdőjeleződött meg: a „bizonyítékok királynőjének” fejére lassan visszakerül a XVIII. század végén leesett korona. A Be. 118. § (2) bekezdésében megfogalmazott azon törvényi követelmény, amely alapján a terhelt beismerése esetén – ha a törvény eltérően nem rendelkezik – meg kell szerezni az egyéb bizonyítékokat is, egyre nagyobb jelentőséget tulajdonít a kivételek megfogalmazásának. Az ügyészi és bírósági diszkrecionális jog széles skálája lehetővé teszi ugyan az ügyek differenciált megítélését, ez azonban nem szabad, hogy odáig vezessen: a különböző megyék eltérő ítélkezési gyakorlatot alakítanak ki. E helyzet megelőzésében pedig nem kis felelősséget tulajdonítunk a Legfelsőbb Bíróságnak, az általa gyakorolt egységes elvi irányításnak.

A cél tehát a bevezetőben megfogalmazott egyszerű, gyors és hatékony büntetőeljárás lefolytatása, amely a külön eljárások nélkül mára már csupán illúzió lenne hazai jogszolgáltatásunkban. Az eljárások egyéniesítésének szem előtt tartásával ugyanakkor törekednünk kell arra, hogy minden elkövető minden cselekménye méltányos határidőn belül nyерjen elbírálást.

⁴⁷ ÚJVÁRI ÁKOS: *A vádlott tárgyaláson való jelenléte a Be. 279. § (3) bekezdésének tükrében, avagy a Be. új jogintézménye: a vádlott bejelentett távolléte.* In: GAL ISTVÁN LÁSZLÓ (szerk.): *Tanulmányok Tóth Mihály professzor 60. születésnapja tiszteletére.* Pécs, 2011. 535. p.

⁴⁸ ÚJVÁRI 2011, 536. p.

⁴⁹ Öt megye statisztikai adatait dolgozzák fel a mellékletként csatolt táblázatok. Készültek a Pd. 76138. számú OTKA pályázat keretében.

ZSANETT FANTOLY

ABOUT THE HASTENING OF THE HUNGARIAN CRIMINAL
PROCEDURE LAW'S LEGAL INSTITUTIONS, WHICH ARE
SAVED WITH CONSTITUTIONAL GARANTIEES

(Summary)

The social and economic changes occurring during the political transformation, the sudden increase in crimes, the overburdening of jurisdiction and the need for the European harmonization of laws had made it necessary to transform our system of criminal procedure extensively by the early 1990s.

One of the cardinal parts of the reform was to establish rules that allow for a simpler and faster conduct of procedures.⁵⁰

More than twenty years after the beginning of the reform process, our procedure law still has to face the same challenges. The reasons for the prolonged criminal procedures⁵¹ can be found in the followings:

- the overburdening of some courts due to the provisions regarding special jurisdiction (the rulings granting exclusive jurisdiction to the county town local courts and the PKKB);
- the absence of the accused during procedural acts;
- the non-appearance of attorneys, witnesses and experts despite a lawful subpoena, the non-receipt of subpoenas and notifications i.e. the unlawfulness of subpoena, that call for an additional subpoena;
- as a result of the authorization of attorneys straight before the trial, in many cases the new attorney asks for the adjournment of the trial in order to prepare;
- the repeat of procedures due to changes in court counsel (due to the contemporary or permanent absence of trial judge, the reassignment of the case etc.);
- multiple files of unreasonable objections based on bias;
- the redundant, time-consuming rules of repeated procedures as a result of rescission;
- the propositions concerning the obligatory reading of records;
- the omission of requests by authorities, the missing of court deadlines by other authorities, experts or attorneys;
- the lack of access to state or other registers necessary for proving;
- the lack of electronic procedures;⁵²

⁵⁰ Declared by Government Decree No. 2002/1994. (I. 17.).

⁵¹ About the the reasons for prolonged criminal procedures: RÓTH ERIKA: *Csak a jogalkotás gyorsabb vagy az igazságszolgáltatás is?* In JUHÁSZ ZSUZSANNA – NAGY FERENC – FANTOLY ZSANETT (szerk.): *Sapientia*. Ünnepi kötet Dr. Cséka Ervin 90. professzor születésnapjára. Szeged, 2012. 413-425. p.

⁵² A Magyar Bírói Egyesület javaslatai az eljárási jogok egyszerűsítésére, a személyi feltételek hozzárendelésével, a bírósági eljárások gyorsítása érdekében. www.mabie.hu/node/332. [Downloaded on 20 December 2011]

It is almost treated like evident that by applying the rules regarding regular procedure, without the application of the simplifier and hastening rules of special procedures, our judicial system would collapse.

According to Eser it can be asserted that criminal procedure had reached the limits of its improvement.⁵³

In this study we reviewed the ruling system and application characteristics of special procedures speeding up criminal procedures.

The practical application of special procedures set forth in this study, aiming the simplification and acceleration of criminal procedures, show in one hand that these procedures constitute 30 % of all concluded procedures per year.⁵⁴ Consequently, the workload of courts would increase significantly without the application of such procedures. Being aware of the present overworking of the Hungarian Courts, it would mean an insolvable problem that jurisdiction should have to face.

On the other hand, the application of these special procedure forms is disproportionate in the country, which violates the principle of legal security and the right to equality before the law.

Pleading guilty by the defendant, the role of his admission has been appreciated significantly and it may not be an overstatement that another principle held *incontestable has been questioned*: „the queen of proofs” is gaining back its crown lost in the end of the 18th century. The legal requirement under 118. § (2) of the Criminal Procedure Act providing that in case of pleading guilty by the defendant all other proofs shall be procured, unless the act provides otherwise, attaches a greater importance to the establishment of exceptions.

Even though the broad scale of prosecutorial and judicial discretion makes the differentiated adjudication of cases possible, it shall not lead to having different judicial practice in different counties. In preventing this situation we give significant responsibility to the Supreme Court of Hungary and its unified directives.

So the aim is to conduct simple, fast and effective criminal procedures that may only be an illusion in today's domestic jurisdiction without these special procedures. Alongside with keeping in mind the individualization of procedures, we shall strive for that that all acts of all perpetrators shall be adjudicated within a reasonable time.

---

⁵³ ESER, ALBIN: *Funktionswandel der strafrechtlichen Prozessmaximen: Auf dem Weg zur „Reprivatisierung” des Strafverfahrens?* ZStW (104) 1992. 361. p.

⁵⁴ The attached tables contain statistical data on five counties. Conducted in the frame of application OTKA No. Pd.76138.

A büntetőeljárás gyorsítását célzó külön eljárások előfordulási gyakorisága

Bács-Kiskun Megye	Büntető peres befejezés összesen	ebből:						Büntető nemperes befejezés összesen	ebből:	
		bírószék elé állítás	lemondás a tárgyalásról	eljárás a terhelt távollétében	tárgyalás mellőzése				tárgyalás mellőzése	
2005. év:										
Kecskeméti Városi Bíróság	1 921	252 13,1%	64 3,3%	10 0,5%	24 1,2%			1 536	667 43,4%	
Bajai Városi Bíróság	447	58 13,0%	16 3,6%	5 1,1%	4 0,9%			308	199 64,6%	
Kalocsa Városi Bíróság	298	90 30,2%	0 -	0 -	0 -			215	131 60,9%	
Kiskőrösi Városi Bíróság	355	53 14,9%	0 -	0 -	2 0,6%			150	130 86,7%	
Kiskunfélegyházi Városi Bíróság	225	39 17,3%	0 -	0 -	0 -			137	121 88,3%	
Kiskunhalasi Városi Bíróság	470	163 34,7%	50 10,6%	0 -	0 -			688	277 40,3%	
Kunszentmiklósi Városi Bíróság	226	40 17,7%	10 4,4%	0 -	3 1,3%			71	69 97,2%	
Helyi bíróságok összesen	3 942	695 17,6%	140 3,6%	15 0,4%	33 0,8%			3 105	1 594 51,3%	
Bács-Kiskun Megyei Bíróság I. fok	99	0 -	2 2,0%	2 2,0%				191	1 0,5%	
Bács-Kiskun Megyei Bíróság II. fok	404			2 0,5%				879		
2006. év:										
Kecskeméti Városi Bíróság	1 775	266 15,0%	65 3,7%	8 0,5%	2 0,1%			2 082	782 37,6%	
Bajai Városi Bíróság	477	55 11,5%	1 0,2%	1 0,2%	1 0,2%			387	251 65,8%	
Kalocsa Városi Bíróság	353	131 37,1%	0 -	2 0,6%	0 -			200	124 62,0%	
Kiskőrösi Városi Bíróság	321	87 27,1%	2 0,6%	2 0,6%	0 -			168	164 97,6%	
Kiskunfélegyházi Városi Bíróság	211	39 18,5%	0 -	2 0,9%	0 -			121	119 98,3%	
Kiskunhalasi Városi Bíróság	485	158 32,6%	53 10,9%	1 0,2%	0 -			648	248 38,3%	
Kunszentmiklósi Városi Bíróság	189	32 16,9%	7 3,9%	0 -	0 -			75	62 82,7%	
Helyi bíróságok összesen	3 811	768 20,2%	128 3,4%	16 0,4%	3 0,1%			3 681	1 750 47,5%	
Bács-Kiskun Megyei Bíróság I. fok	110	0 -	4 3,6%	2 1,8%				112	0 -	
Bács-Kiskun Megyei Bíróság II. fok	367			2 0,5%				845		
2007. év:										
Kecskeméti Városi Bíróság	1 651	209 12,7%	71 4,3%	11 0,7%				2 303	705 30,6%	
Bajai Városi Bíróság	401	41 10,2%	4 1,0%	0 -				343	220 64,1%	
Kalocsa Városi Bíróság	398	124 31,2%	2 0,5%	3 0,8%				243	159 65,4%	
Kiskőrösi Városi Bíróság	451	122 27,1%	9 2,0%	1 2,0%				233	233 100,0%	
Kiskunfélegyházi Városi Bíróság	202	33 16,3%	0 -	0 -				98	92 93,9%	
Kiskunhalasi Városi Bíróság	530	151 28,5%	33 6,2%	1 0,2%				910	262 28,8%	
Kunszentmiklósi Városi Bíróság	142	32 22,5%	3 2,1%	0 2,1%				78	63 80,8%	
Helyi bíróságok összesen	3 775	712 18,9%	122 3,2%	16 0,4%				4 208	1 734 41,2%	
Bács-Kiskun Megyei Bíróság I. fok	85	0 -	7 8,2%	0 -				37	0 -	
Bács-Kiskun Megyei Bíróság II. fok	319			0 -				1 033		

I. sz. melléklet

Bács-Kiskun Megye	Büntető peres befejezés összesen	ebből:				Büntető nemperes befejezés összesen	ebből:	
		bíróság elé állítás	lemondás a tárgyalásról	eljárás a terhelt távollétében	tárgyalás mellőzése		tárgyalás mellőzése	
2008. év								
Kecskeméti Városi Bíróság	1 726	233 13,5%	52 3,0%	3 0,2%		2 117	571 33,0%	
Bajai Városi Bíróság	368	35 9,5%	2 0,5%	1 0,3%		327	202 61,8%	
Kalocsai Városi Bíróság	284	63 22,2%	0 -	1 0,4%		236	161 56,7%	
Kiskőrösi Városi Bíróság	420	110 26,2%	9 2,1%	0 -		185	178 42,4%	
Kiskunfélegyházi Városi Bíróság	210	26 12,4%	0 -	2 1,0%		125	121 96,8%	
Kiskunhalasi Városi Bíróság	503	171 34,0%	35 7,0%	0 -		1 363	263 52,3%	
Kunszentmiklósi Városi Bíróság	158	35 22,2%	6 3,8%	1 0,6%		79	53 33,5%	
Helyi bíróságok összesen	3 669	673 18,3%	104 2,8%	8 0,2%		4 432	1 549 35,0%	
Bács-Kiskun Megyei Bíróság I. fok	78	1 1,3%	12 15,4%	0 -		27	0 -	
Bács-Kiskun Megyei Bíróság II. fok	379			0 -		981		
2009. év								
Kecskeméti Városi Bíróság	1 550	201 13,0%	38 2,5%	8 0,5%		2 250	533 23,7%	
Bajai Városi Bíróság	379	52 13,7%	1 0,3%	0 -		311	189 60,8%	
Kalocsai Városi Bíróság	232	56 24,1%	0 -	1 0,4%		194	145 74,7%	
Kiskőrösi Városi Bíróság	387	131 33,9%	10 2,6%	2 0,5%		228	228 100,0%	
Kiskunfélegyházi Városi Bíróság	215	26 12,1%	0 -	0 -		112	108 96,4%	
Kiskunhalasi Városi Bíróság	477	129 27,0%	39 8,2%	0 -		1 382	265 19,2%	
Kunszentmiklósi Városi Bíróság	121	29 24,0%	6 5,0%	0 -		84	80 95,2%	
Helyi bíróságok összesen	3 361	624 18,6%	94 2,8%	11 0,3%		4 561	1 548 33,9%	
Bács-Kiskun Megyei Bíróság I. fok	64	2 3,1%	6 9,4%	3 4,7%		37	0 -	
Bács-Kiskun Megyei Bíróság II. fok	377			2 0,5%		1 173		
2010. év								
Kecskeméti Városi Bíróság	1 785	235 13,2%	24 1,3%	3 0,2%		2 111	573 27,1%	
Bajai Városi Bíróság	456	69 15,1%	0 -	0 -		374	165 44,1%	
Kalocsai Városi Bíróság	288	83 28,8%	0 -	0 -		215	127 59,1%	
Kiskőrösi Városi Bíróság	476	186 39,1%	20 4,2%	0 -		176	176 100,0%	
Kiskunfélegyházi Városi Bíróság	261	38 14,6%	0 -	1 0,4%		93	80 86,0%	
Kiskunhalasi Városi Bíróság	534	188 35,2%	13 2,4%	0 -		2 571	211 8,2%	
Kunszentmiklósi Városi Bíróság	143	24 16,8%	1 0,7%	0 -		53	50 94,3%	
Helyi bíróságok összesen	3 943	823 20,9%	58 1,5%	4 0,1%		5 593	1 382 24,7%	
Bács-Kiskun Megyei Bíróság I. fok	59	0 -	0 -	2 3,4%		50	0 -	
Bács-Kiskun Megyei Bíróság II. fok	417			5 1,2%		1 211		

2. sz. melléklet

Csongrád Megye

Bíróság	Peres bef.össz.	Peres bef.:böl: bíróság elé állítás	lemondás:a tárgyalásról	eljárás:a terhelt távollétében	tárgyalás mellőzése	Nemperes büntető ügy bef.összesen	Ebből: tárgyalás mellőzése
2005. év							
Csongrádi Városi Bíróság	268	34 (12,7%)	0	0	2 (0,7%)	27	27 (100%)
Hódmezővásárhelyi Városi Bíróság	335	49 (14,6%)	0	0	1 (0,3%)	129	87 (67,4%)
Makói Városi Bíróság	371	92 (24,8%)	1 (0,3%)	8 (2,2%)	1 (0,3%)	190	174 (91,6%)
Szegedi Városi Bíróság	1769	269 (15,2%)	0	9 (0,5%)	2 (0,1%)	1957	538 (27,5%)
Szentesi Városi Bíróság	284	42 (14,9%)	0	0	0	58	46 (79,3%)
Csongrád Megyei Bíróság I. fok	111	1 (1,8%)	0	0	0	364	281 (77,2%)
Csongrád Megyei Bíróság II. fok	485	0	0	3 (0,6%)	0	1141	0
2006. év							
Csongrádi Városi Bíróság	245	39 (15,9%)	0	0	0	63	58 (92,1%)
Hódmezővásárhelyi Városi Bíróság	366	67 (18,3%)	0	0	0	150	110 (73,3%)
Makói Városi Bíróság	254	51 (20,1%)	0	5 (2%)	2 (0,8%)	443	266 (60%)
Szegedi Városi Bíróság	1953	308 (15,8%)	0	5 (0,3%)	0	2151	544 (25,3%)
Szentesi Városi Bíróság	271	38 (14%)	0	0	0	71	56 (78,9%)
Csongrád Megyei Bíróság I. fok	63	1 (1,6%)	1 (1,6%)	0	0	282	0
Csongrád Megyei Bíróság II. fok	484	0	0	1 (0,2%)	0	1189	0
2007. év							
Csongrádi Városi Bíróság	212	54 (25,5%)	0	0	0	64	44 (68,8%)
Hódmezővásárhelyi Városi Bíróság	256	40 (15,6%)	0	0	0	129	103 (79,8%)
Makói Városi Bíróság	269	39 (14,5%)	1 (0,4%)	16 (5,9%)	0	291	170 (58,4%)
Szegedi Városi Bíróság	2066	269 (13%)	1 (0,05%)	3 (0,1%)	0	2334	484 (20,7%)
Szentesi Városi Bíróság	274	56 (20,4%)	0	0	0	52	32 (61,5%)
Csongrád Megyei Bíróság I. fok	75	2 (2,7%)	0	0	0	36	0
Csongrád Megyei Bíróság II. fok	587	0	0	3 (0,5%)	0	1197	0

Bíróság	Peres.bef.össz.	Peres.bef.-ből: bíróság elé állítás	lemondás a tárgyalásról	eljárás a terhelt távollétében	Nemperes büntető ügy bef. összesen	Ebből: tárgyalás mellőzése
2008. év						
Csongrádi Városi Bíróság	231	34 (14,7%)	0	0	79	50 (63,3%)
Hódmezővásárhelyi Városi Bíróság	286	34 (11,9%)	0	0	124	75 (60,5%)
Makói Városi Bíróság	265	41 (15,5%)	0	4 (1,5%)	251	194 (77,3%)
Szegedi Városi Bíróság	2166	310 (14,3%)	0	0	2253	381 (16,9%)
Szentesi Városi Bíróság	352	56 (15,9%)	0	0	110	77 (70,0%)
Csongrád Megyei Bíróság I. fok	55	0	0	0	23	0
Csongrád Megyei Bíróság II. fok	553	0	0	0	1230	0
2009. év						
Csongrádi Városi Bíróság	275	43 (15,6%)	0	0	71	32 (45,1%)
Hódmezővásárhelyi Városi Bíróság	356	40 (11,2%)	0	0	145	84 (57,9%)
Makói Városi Bíróság	326	25 (7,7%)	0	4 (1,2%)	268	197 (73,5%)
Szegedi Városi Bíróság	2179	244 (11,2%)	0	1 (0,05%)	2557	454 (17,8%)
Szentesi Városi Bíróság	280	36 (12,9%)	1 (0,4%)	0	87	54 (62,1%)
Csongrád Megyei Bíróság I. fok	49	1 (2 %)	1 (2,0%)	0	43	0
Csongrád Megyei Bíróság II. fok	557	0	0	0	1460	0
2010. év						
Csongrádi Városi Bíróság	257	43 (16,7%)	0	0	134	20 (14,9%)
Hódmezővásárhelyi Városi Bíróság	523	73 (13,9%)	0	0	155	81 (52,3%)
Makói Városi Bíróság	371	44 (11,9%)	0	1 (0,3%)	221	139 (62,9%)
Szegedi Városi Bíróság	2205	201 (9,1%)	0	5 (0,2%)	2631	569 (21,6%)
Szentesi Városi Bíróság	274	48 (17,5%)	0	0	136	79 (58,1%)
Csongrád Megyei Bíróság I. fok	47	3 (6,4%)	1 (2,1%)	0	35	0
Csongrád Megyei Bíróság II. fok	483	0	0	1 (0,2%)	1318	0

PMB

Bíróság	Peres bef.össz.	Peres bef.-ből: bíróság elé állítás	lemondás a tárgyalásról	eljárás a terhelt távollétében	tárgyalás mellőzése	Nemperes büntető ügy bef.összesen	Ebből: tárgyalás mellőzése
2005. év							
Csongrádi Városi Bíróság	268	34 (12,7%)	0	0	2 (0,7%)	27	27 (100%)
Hódmezővásárhelyi Városi Bíróság	335	49 (14,6%)	0	0	1 (0,3%)	129	87 (67,4%)
Makói Városi Bíróság	371	92 (24,8%)	1 (0,3%)	8 (2,2%)	1 (0,3%)	190	174 (91,6%)
Szegedi Városi Bíróság	1769	269 (15,2%)	0	9 (0,5%)	2 (0,1%)	1957	538 (27,5%)
Szentesi Városi Bíróság	284	42 (14,9%)	0	0	0	58	46 (79,3%)
Csongrád Megyei Bíróság I. fok	111	1 (1,8%)	0	0	0	364	281 (77,2%)
Csongrád Megyei Bíróság II. fok	485	0	0	3 (0,6%)	0	1141	0
PMB. Helyi Bíróságal	5848	171 (2,92%)	1 (0,02%)	45 (0,77%)	6 (0,1%)	4701	3253 (69,21%)
PMB. I.fok	117	0	0	0	0	429	7 (1,63%)
PMB. II.fok	672	1 (0,15%)	0	3 (0,45%)	0	625	0
2006. év							
Csongrádi Városi Bíróság	245	39 (15,9%)	0	0	0	63	58 (92,1%)
Hódmezővásárhelyi Városi Bíróság	366	67 (18,3%)	0	0	0	150	110 (73,3%)
Makói Városi Bíróság	254	51 (20,1%)	0	5 (2%)	2 (0,8%)	443	266 (60%)
Szegedi Városi Bíróság	1953	308 (15,8%)	0	5 (0,3%)	0	2151	544 (25,3%)
Szentesi Városi Bíróság	271	38 (14%)	0	0	0	71	56 (78,9%)
Csongrád Megyei Bíróság I. fok	63	1 (1,6%)	1 (1,6%)	0	0	282	0
Csongrád Megyei Bíróság II. fok	484	0	0	1 (0,2%)	0	1189	0
PMB. Helyi Bíróságal	6478	217 (3,35%)	3 (0,05%)	21 (0,32%)	0	4764	3063 (64,29%)
PMB. I.fok	112	0	2 (1,79%)	1 (0,89%)	0	427	2 (0,47%)
PMB. II.fok	813	0	0	10 (1,23%)	0	1239	0
2007. év							
Csongrádi Városi Bíróság	212	54 (25,5%)	0	0	0	64	44 (68,8%)
Hódmezővásárhelyi Városi Bíróság	256	40 (15,6%)	0	0	0	129	103 (79,8%)
Makói Városi Bíróság	269	39 (14,5%)	1 (0,4%)	16 (5,9%)	0	291	170 (58,4%)
Szegedi Városi Bíróság	2066	269 (13%)	1 (0,05%)	3 (0,1%)	0	2334	484 (20,7%)
Szentesi Városi Bíróság	274	56 (20,4%)	0	0	0	52	32 (61,5%)
Csongrád Megyei Bíróság I. fok	75	2 (2,7%)	0	0	0	36	0
Csongrád Megyei Bíróság II. fok	587	0	0	3 (0,5%)	0	1197	0
PMB. Helyi Bíróságal	7040	199 (2,83%)	4 (0,06%)	27 (0,38%)	0	4721	2816 (59,65%)
PMB. I.fok	122	0	2 (1,64%)	0	0	106	3 (2,83%)
PMB. II.fok	766	0	0	14 (1,83%)	0	1214	0

Bíróság	Peres bef.össz.	Peres bef.-ből: bíróság elé állítás	lemondás a tárgyalásról	eljárás a terhelt távollétében	Nemperes büntető. ügy bef. összesen	Ebből: tárgyalás mellőzése
2008. év						
Csongrádi Városi Bíróság	231	34 (14,7%)	0	0	79	50 (63,3%)
Hódmezővásárhelyi Városi Bíróság	286	34 (11,9%)	0	0	124	75 (60,5%)
Makói Városi Bíróság	265	41 (15,5%)	0	4 (1,5%)	251	194 (77,3%)
Szegedi Városi Bíróság	2166	310 (14,3%)	0	0	2253	381 (16,9%)
Szentesi Városi Bíróság	352	56 (15,9%)	0	0	110	77 (70,0%)
Csongrád Megyei Bíróság I. fok	55	0	0	0	23	0
Csongrád Megyei Bíróság II. fok	553	0	0	0	1230	0
PMB. Helyi Bíróságai	6928	177 (2,56%)	12 (0,17%)	27 (0,39%)	4344	2482 (57,14%)
PMB.I.fok	117	0	0	0	72	1 (1,39%)
PMB.II.fok	773	0	0	1 (0,13%)	1153	0
2009. év						
Csongrádi Városi Bíróság	275	43 (15,6%)	0	0	71	32 (45,1%)
Hódmezővásárhelyi Városi Bíróság	356	40 (11,2%)	0	0	145	84 (57,9%)
Makói Városi Bíróság	326	25 (7,7%)	0	4 (1,2%)	268	197 (73,5%)
Szegedi Városi Bíróság	2179	244 (11,2%)	0	1 (0,05%)	2557	454 (17,8%)
Szentesi Városi Bíróság	280	36 (12,9%)	1 (0,4%)	0	87	54 (62,1%)
Csongrád Megyei Bíróság I. fok	49	1 (2%)	1 (2,0%)	0	43	0
Csongrád Megyei Bíróság II. fok	557	0	0	0	1460	0
PMB. Helyi Bíróságai	783	167 (2,33%)	6 (0,08%)	16 (0,22%)	4604	2490 (54,08%)
PMB.I.fok	184	0	0	1 (0,54%)	84	0
PMB.II.fok	746	0	0	5 (0,67%)	1468	0
2010. év						
Csongrádi Városi Bíróság	257	43 (16,7%)	0	0	134	20 (14,9%)
Hódmezővásárhelyi Városi Bíróság	523	73 (13,9%)	0	0	155	81 (52,3%)
Makói Városi Bíróság	371	44 (11,9%)	0	1 (0,3%)	221	139 (62,9%)
Szegedi Városi Bíróság	2205	201 (9,1%)	0	5 (0,2%)	2631	569 (21,6%)
Szentesi Városi Bíróság	274	48 (17,5%)	0	0	136	79 (58,1%)
Csongrád Megyei Bíróság I. fok	47	3 (6,4%)	1 (2,1%)	0	35	0
Csongrád Megyei Bíróság II. fok	483	0	0	1 (0,2%)	1318	0
PMB. Helyi Bíróságai	7463	302 (4,05%)	4 (0,05%)	16 (0,21%)	4825	2404 (49,82%)
PMB.I.fok	121	0	0	0	103	0
PMB.II.fok	885	0	0	2 (0,23%)	1818	0

Bíróság	Büntető peres ügyek befejezése összesen	ebből								Nemperes büntető ügyek befejezése összesen	ebből		%
		bíróság elő állítás	%	lemondás a tárgyalásról	%	eljárás a terhelt távollétébe n	%	tárgyalás mellőzése	%		tárgyalás mellőzése	%	
2005. év													
Szolnoki Városi Bíróság	1819	178	9,8	1	0,1	0	0,0	1	0,1	1169	609	52,1	
Jászberényi Városi Bíróság	528	33	6,3	0	0,0	0	0,0	11	2,1	178	156	87,6	
Karcagi Városi Bíróság	337	85	25,2	0	0,0	0	0,0	0	0,0	81	81	100,0	
Kunszentmártoni Városi Bíróság	190	43	22,6	0	0,0	0	0,0	0	0,0	79	63	79,7	
Mezőtúri Városi Bíróság	196	16	8,2	1	0,5	0	0,0	2	1,0	99	99	100,0	
Tiszafüredi Városi Bíróság	232	79	34,1	7	3,0	0	0,0	0	0,0	84	42	50,0	
Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Bíróság I. fok	69	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	46	16	34,8	
Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Bíróság II. fok	651	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	593	0	0,0	
2006. év													
Szolnoki Városi Bíróság	1756	122	6,9	1	0,1	0	0,0	1	0,1	1105	551	49,9	
Jászberényi Városi Bíróság	588	67	11,4	0	0,0	0	0,0	0	0,0	95	73	76,8	
Karcagi Városi Bíróság	370	86	23,2	0	0,0	0	0,0	0	0,0	90	88	97,8	
Kunszentmártoni Városi Bíróság	174	41	23,6	0	0,0	1	0,6	0	0,0	95	88	92,6	
Mezőtúri Városi Bíróság	187	38	20,3	1	0,5	0	0,0	0	0,0	93	91	97,8	
Tiszafüredi Városi Bíróság	243	86	35,4	0	0,0	0	0,0	0	0,0	112	60	53,6	
Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Bíróság I. fok	71	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	55	37	67,3	
Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Bíróság II. fok	609	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	509	0	0,0	
2007. év													
Szolnoki Városi Bíróság	1633	175	10,7	6	0,4	1	0,1	0	0,0	1133	462	40,8	
Jászberényi Városi Bíróság	598	54	9,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	102	70	68,6	
Karcagi Városi Bíróság	333	68	20,4	0	0,0	0	0,0	0	0,0	94	92	97,9	
Kunszentmártoni Városi Bíróság	170	45	26,5	0	0,0	0	0,0	0	0,0	76	75	98,7	
Mezőtúri Városi Bíróság	150	49	32,7	2	1,3	0	0,0	0	0,0	92	89	96,7	
Tiszafüredi Városi Bíróság	268	110	41,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	126	50	39,7	
Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Bíróság I. fok	65	0	0,0	1	1,5	0	0,0	0	0,0	30	28	86,7	
Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Bíróság II. fok	657	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	602	0	0,0	

Bíróság	Büntető peres ügyek befejezése összesen	ebből						Nemperes büntető ügyek befejezése összesen	ebből tárgyalás mellőzése	%
		bíróság elő állítás	%	lemondás a tárgyalásról	%	eljárás a terhelt távollétébe n	%			
2008. év										
Szolnoki Városi Bíróság	1363	182	11,9	4	0,3	0	0,0	1178	480	40,7
Jászberényi Városi Bíróság	540	43	8,0	0	0,0	0	0,0	94	83	67,0
Karcagi Városi Bíróság	372	58	15,6	1	0,3	0	0,0	91	83	91,2
Kunszentmártoni Városi Bíróság	148	34	23,0	1	0,7	0	0,0	81	81	100,0
Mezőtúri Városi Bíróság	151	19	12,6	0	0,0	0	0,0	80	78	95,0
Tiszaúföldi Városi Bíróság	252	100	39,7	0	0,0	0	0,0	124	37	29,8
Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Bíróság I. fok	58	0	0,0	0	0,0	0	0,0	47	20	42,6
Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Bíróság II. fok	588	0	0,0	0	0,0	0	0,0	659	0	0,0
2009. év										
Szolnoki Városi Bíróság	1360	148	10,9	6	0,4	0	0,0	1414	555	39,3
Jászberényi Városi Bíróság	516	44	8,5	0	0,0	0	0,0	130	67	51,5
Karcagi Városi Bíróság	404	68	16,8	0	0,0	0	0,0	110	103	93,6
Kunszentmártoni Városi Bíróság	149	29	19,5	1	0,7	1	0,7	65	65	100,0
Mezőtúri Városi Bíróság	135	16	11,9	1	0,7	0	0,0	95	90	94,7
Tiszaúföldi Városi Bíróság	300	108	36,0	0	0,0	0	0,0	132	55	41,7
Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Bíróság I. fok	42	0	0,0	0	0,0	0	0,0	42	24	57,1
Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Bíróság II. fok	562	0	0,0	0	0,0	0	0,0	721	0	0,0
2010. év										
Szolnoki Városi Bíróság	1538	204	13,3	3	0,2	1	0,1	1434	520	36,3
Jászberényi Városi Bíróság	612	50	8,2	0	0,0	0	0,0	175	97	55,4
Karcagi Városi Bíróság	405	77	19,0	0	0,0	0	0,0	108	104	96,3
Kunszentmártoni Városi Bíróság	131	29	22,1	1	0,8	0	0,0	53	53	100,0
Mezőtúri Városi Bíróság	177	27	15,3	1	0,6	0	0,0	80	77	96,3
Tiszaúföldi Városi Bíróság	282	82	29,1	0	0,0	0	0,0	110	42	38,2
Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Bíróság I. fok	46	0	0,0	1	2,2	0	0,0	51	37	72,5
Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Bíróság II. fok	608	0	0,0	0	0,0	0	0,0	847	0	0,0

Bíróság	Peres bef.össz.	Peres bef.-ből: bírószág elé állítás	lemondás a tárgyalásról	eljárás a terhelt távollétében	tárgyalás mellőzése	Nemperes büntető ügy bef.összesen	Ebből: tárgyalás mellőzése
2005. év							
Ajkai Városi Bíróság	390	55		8		145	98
Pápai Városi Bíróság	317	42		0		149	102
Tapolcai Városi Bíróság	416	45		0		129	100
Veszprémi Városi Bíróság	1786	236		13		1385	438
Zirci Városi Bíróság	65	5		0		27	16
Veszprémi Megyei Bíróság I. fok	65			1		20	
Veszprémi Megyei Bíróság II. fok	619			9		781	
2006. év							
Ajkai Városi Bíróság	278	45		1		130	66
Pápai Városi Bíróság	319	47		0		146	106
Tapolcai Városi Bíróság	357	55		0		114	110
Veszprémi Városi Bíróság	1599	212		3		1296	468
Zirci Városi Bíróság	64	6		1		48	42
Veszprémi Megyei Bíróság I. fok	71			1		19	
Veszprémi Megyei Bíróság II. fok	636			9		708	
2007. év							
Ajkai Városi Bíróság	226	41				123	86
Pápai Városi Bíróság	286	25				136	94
Tapolcai Városi Bíróság	297	37				115	107
Veszprémi Városi Bíróság	1760	137	1	2		1247	417
Zirci Városi Bíróság	58	3				27	14
Veszprémi Megyei Bíróság I. fok	55					28	
Veszprémi Megyei Bíróság II. fok	675			9		678	

9. sz. melléklet

Bíróság	Peres bef.össz.	Peres bef.-ből: bíróság elé állítás	lemondás a tárgyalásról	eljárás a terhelt távollétében	tárgyalás mellőzése	Nemperes büntető ügy bef.összesen	Ebből: tárgyalás mellőzése
2008. év							
Ajkai Városi Bíróság	249	39				133	89
Pápai Városi Bíróság	323	42	1			139	83
Tapolcai Városi Bíróság	292	45				111	104
Veszprémi Városi Bíróság	1697	147		4		1310	292
Zirci Városi Bíróság	74	3				29	19
Veszprémi Megyei Bíróság I. fok	35					12	
Veszprémi Megyei Bíróság II. fok	695			3		711	
2009. év							
Ajkai Városi Bíróság	299	55				148	90
Pápai Városi Bíróság	395	38				114	73
Tapolcai Városi Bíróság	317	56	1	0		94	91
Veszprémi Városi Bíróság	1751	203	2	8		1333	315
Zirci Városi Bíróság	113	4		1		14	3
Veszprémi Megyei Bíróság I. fok	40					20	
Veszprémi Megyei Bíróság II. fok	656			6		726	
2010. év							
Ajkai Városi Bíróság	333	64				139	73
Pápai Városi Bíróság	419	39				117	74
Tapolcai Városi Bíróság	306	54				131	125
Veszprémi Városi Bíróság	1465	145	1	7		1314	347
Zirci Városi Bíróság	93	9				28	16
Veszprémi Megyei Bíróság I. fok	41					16	
Veszprémi Megyei Bíróság II. fok	558			15		838	